

**Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om skogsvårdsföreningar och till lag om upphävande av vissa bestämmelser i lagen om skogsvårdsföreningar**

**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I propositionen föreslås det att lagstiftningen om skogsvårdsföreningar ändras så att de lagstadgade skogsvårdsavgifter som betalas till skogsvårdsföreningarna slopas och likaså föreningarnas, av myndigheten bestämda verksamhetsområden. Avsikten är att föreningarna ska finansiera sin verksamhet med medlemsavgifter och med intäkterna av sin affärsverksamhet. I samband med att skogsvårdsavgiften slopas föreslås det att de begränsningar som gäller skogsvårdsföreningarnas affärsverksamhet avlägsnas.

När regleringen avvecklas är det skäl att trygga förutsättningarna för god skogsvård, störningsfri virkeshandel och fortsatt tillgång

på virke. Därför ska skogsvårdsföreningarnas verksamhet också framöver regleras genom en speciallag.

Syftet med propositionen är att främja skogsbruksnäringens konkurrenskraft och lönsamhet och att ge skogsägarna större valfrihet när det gäller föreningsverksamhet och intressebevakning. Propositionen syftar också till att skapa lika konkurrensförutsättningar för olika aktörer vid tillhandahållandet av skogstjänster.

De föreslagna ändringarna avses träda i kraft den 1 januari 2015. Skogsvårdsföreningarnas rätt till skogsvårdsavgift föreslås dock bli slopad redan den 1 januari 2014.

## INNEHÅLL

|                                                                                                 |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL .....                                                      | 1  |
| INNEHÅLL .....                                                                                  | 2  |
| ALLMÅN MOTIVERING .....                                                                         | 3  |
| 1 NULÄGE .....                                                                                  | 3  |
| 1.1 Lag om skogsvårdsföreningar .....                                                           | 3  |
| 1.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU .....              | 4  |
| Sverige .....                                                                                   | 4  |
| Norge .....                                                                                     | 4  |
| Estland .....                                                                                   | 5  |
| Österrike .....                                                                                 | 5  |
| 1.3 Bedömning av nuläget .....                                                                  | 5  |
| Skogsvårdsavgiften och skogsägarnas medlemskap i föreningarna .....                             | 5  |
| Föreningarnas betydelse för skogsbruket och virkeshandeln .....                                 | 5  |
| 2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN .....                                                 | 6  |
| 3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER .....                                                             | 6  |
| Konsekvenser för den offentliga ekonomin och konsekvenser för myndigheternas<br>uppgifter ..... | 6  |
| Konsekvenser för skogsvårdsföreningarnas verksamhet .....                                       | 7  |
| Konsekvenser för företag och näringsliv .....                                                   | 9  |
| Konsekvenser för skogsägarna .....                                                              | 9  |
| 4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN .....                                                            | 9  |
| 4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial .....                                               | 9  |
| 4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats .....                                               | 10 |
| DETALJMOTIVERING .....                                                                          | 12 |
| 1 LAGFÖRSLAG .....                                                                              | 12 |
| 1.1 Lagen om skogsvårdsföreningar .....                                                         | 12 |
| Bestämmelser som upphävs .....                                                                  | 17 |
| Ikraftträdande och övergångsbestämmelser .....                                                  | 19 |
| 1.2 Lag om upphävande av vissa bestämmelser i lagen om skogsvårdsföreningar .....               | 20 |
| 2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER .....                                                   | 21 |
| 3 IKRAFTTRÄDANDE .....                                                                          | 21 |
| 4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING .....                                   | 21 |
| LAGFÖRSLAG .....                                                                                | 22 |
| Lag om ändring av lagen om skogsvårdsföreningar .....                                           | 22 |
| Lag om upphävande av vissa bestämmelser i lagen om skogsvårdsföreningar .....                   | 24 |
| BILAGA .....                                                                                    | 25 |
| PARALLELLTEXT .....                                                                             | 25 |
| Lag om ändring av lagen om skogsvårdsföreningar .....                                           | 25 |

## ALLMÄN MOTIVERING

**1 Nuläge****1.1 Lag om skogsvårdsföreningar**

Enligt 1 § i lagen om skogsvårdsföreningar (534/1998) är en skogsvårdsförening en sammanslutning av skogsägare vilken har till syfte att främja lönsamheten hos det skogsbruk som skogsägarna idkar och uppnåendet av de övriga mål som de uppställt för sitt skogsbruk. Syftet med föreningarna är också att främja en i ekonomiskt, ekologiskt och socialt hänseende hållbar skötsel och användning av skogarna. Enligt lagens 3 § har en skogsvårdsförening till uppgift att inom sitt verksamhetsområde erbjuda skogsägarna de tjänster som de behöver när de idkar skogsbruk och att ordna sådan fackmannahjälp som skogsägarna därvid kan behöva. De rådgivningstjänster och andra tjänster samt den fackmannahjälp som ges till skogsägare omfattar i praktiken alla åtgärder från odling av träd till marknadsföring av virke.

Enligt lagens 1 § 2 mom. har skogsvårdsföreningarna för att nå sina syften rätt att få skogsvårdsavgifter av skogsägarna. Enligt 9 § påförs skogsvårdsavgift emellertid inte om arealen av en skogsägars mark som kan användas till skogsbruk understiger tolv hektar i tidigare Lapplands län, sju hektar i tidigare Uleåborgs län och fyra hektar i landet i övrigt.

Enligt 6 § är medlemmar i en skogsvårdsförening, om de inte avböjer medlemskap, de skogsägare som har besittningsrätt till skog inom föreningens verksamhetsområde och som är skyldiga att för skogen betala skogsvårdsavgift till skogsvårdsföreningen. Också andra skogsägare har rätt att bli medlemmar i den förening inom vars verksamhetsområde deras skog finns. För närvarande har skogsvårdsföreningarna ca 300 000 medlemmar.

Skogsvårdsavgiften består enligt lagens 8 § av en grundavgift som bestäms för varje skogsägare och av en hektarbestämd avgift. Grundavgiften är 70 procent av det aritmetiska medeltalet för medelrotpriset per kubikmeter virke under de tre närmast föregående kalenderåren i hela landet. För den hektarbe-

stämda avgiften indelas landet i fyra zoner. Beroende på zonen kan den hektarbestämda avgiften vara högst 1,5–11 procent av ovan nämnda medeltal. Jord- och skogsbruksministeriet fastställer årligen på framställan av Skogsforskningsinstitutet medelrotpriset genom en förordning. Skogsvårdsföreningen beslutar om storleken på den hektarbestämda avgift som tas ut hos skogsägarna.

Enligt 12 § ska en skogsvårdsförening använda skogsvårdsmedlen i främsta hand till sådan rådgivning, utbildning och information till skogsägarna inom dess verksamhetsområde som avser skogsskötsel eller som i allmänhet främjar skogsbruket samt för skogsvårdsföreningens administrativa uppgifter. Medlen får användas för att främja en hållbar skötsel och användning av skogarna samt för att trygga förutsättningarna för biologisk mångfald i skogarna. Skogsvårdsföreningarna tillhandahåller tjänster som gäller bl.a. uppgörande av virkesförsäljningsplaner, försäljning av virke på uppdrag av skogsägaren, skogsförnyelse, förmedling av plantor och frön, vård av skogsnaturen, uppgörande av skogsplaner, bedömning av skogsskador samt personlig rådgivning, utbildning och arbetshandledning.

Enligt lagen är medlen avsedda för att främja åtgärder som är viktiga speciellt ur virkesproduktionssynvinkel. Enligt 2 § i förordningen om skogsvårdsföreningar (1227/1998) avses med detta en utjämning av allmänna kostnader som är betydligt högre än i genomsnitt för skogsvårdsarbeten på små bestandsfigurer.

Enligt lagen får skogsvårdsavgifter inte användas till de egentliga arbetskostnaderna för den arbetstjänst som skogsvårdsföreningen tillhandahåller och inte heller annars på ett sätt som innebär en väsentlig snedvridning av konkurrensen. Skogsvårdsavgifter får inte heller användas för virkeshandelsverksamhet, med undantag för uppgörande av virkesförsäljningsplaner.

Skogsvårdsföreningarna finansierar sin verksamhet i huvudsak med skogsvårdsavgifter och med intäkter från affärsverksamheten. År 2011 uppgick skogsvårdsföreningarnas

intäkter till sammanlagt ca 240 miljoner euro. Av intäkterna utgjorde skogsvårdsavgifterna ca 27 miljoner euro och intäkterna av affärsverksamheten ca 210 miljoner euro.

En skogsägare kan avböja medlemskap i en skogsvårdsförening genom att göra en skriftlig anmälan om det till föreningen. Detta fritar emellertid inte skogsägaren från skyldigheten att betala skogsvårdsavgift. Befrielse från skogsvårdsavgift kan sökas hos Finlands skogscentral och kan beviljas för högst tio år åt gången. Bestämmelser om villkoren för befrielse finns i lagens 10 §. Cirka 6 700 skogsägare är befriade från skogsvårdsavgift. De äger sammanlagt omkring sex miljoner hektar skog. Skogstyrelsen och de stora skogsföretagen äger merparten av de hektar som har befriats från skogsvårdsavgiften. Flesta enskilda skogsägare betalar skogsvårdsavgift.

Enligt lagens 13 § räknar Skatteförvaltningen ut den skogsvårdsavgift som varje skogsägare ska betala samt tar ut och redovisar avgifterna till skogsvårdsföreningarna. I enlighet med 11 § redovisas två procent av avgifterna till Skatteförvaltningen som ersättning för uppbörden.

Finlands skogscentral fastställer på ansökan gränserna för skogsvårdsföreningarnas verksamhetsområden, avgör ansökningar om befrielse från skogsvårdsavgift samt övervakar användningen av avgiftsmedlen och skogsvårdsföreningarnas övriga verksamhet. Skogscentralen kan ge den som bryter mot lagen eller mot bestämmelser och föreskrifter som har utfärdats med stöd av den en skriftlig anmärkning, och kan under vissa förutsättningar också meddela ett föreläggande. Landsbygdsverket kan på framställning av skogscentralen förena föreläggandet med vite.

## **1.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU**

### **Sverige**

I Sverige finns fyra skogsägarföreningar (Södra, Mellanskog, Skogsägarna Norrskog och Norra Skogsägarna) som har omfattande verksamhetsområden. Syftet med dessa

skogsägarföreningar är att främja skogsbrukets lönsamhet bland sina medlemmar. De svenska skogsägarföreningarna fungerar delvis på samma sätt som de finländska skogsvårdsföreningarna, men de har dessutom omfattande egen industriverksamhet och använder därmed direkt det virke som ägarmedlemmarna producerar. Skogsägarföreningarnas verksamhetsform kan alltså närmast jämföras med finländska andelslag. Medlemskap i en skogsägarförening är frivilligt och mindre än hälften av de svenska skogsägarna hör till en sådan förening. Antalet medlemmar har emellertid stigit under hela 2000-talet. Skogsägarföreningarnas verksamhet finansieras genom avgifter som tas ut hos skogsägarna samt genom andra intäkter av verksamheten.

Verksamheten omfattar allt från rådgivning och planering av stämplingsposter till förädling av slutprodukter och intressebevakning. Skogsägare som hör till en förening säljer virke för föreningens eget behov.

Antalet skogsägarföreningar i Sverige har sjunkit från 12 föreningar i mitten av 1980-talet till fyra i dag. Utöver dem finns i Sverige en riksomfattande centralorganisation för skogsägarföreningar (LRF Skogsägarna) som föreningarna är anslutna till.

### **Norge**

I Norge verkar 412 lokala skogsägarklubbar som tillsammans bildar åtta regionala föreningar. Medlemskap i en skogsägarförening är frivilligt och mindre än hälften av de norska skogsägarna hör till en sådan förening. Föreningarna i Norge har också en takorganisation (Skogeierforbundet). Till dess uppgifter hör bl.a. att sköta den nationella och internationella intressebevakningen och producera marknadsinformation.

Skogsägarföreningens medlemmar sköter virkesförsäljningen via sin egen förening, som förmedlar eller säljer virket vidare till industrin. Dessutom bistår föreningarna skogsägarna vid skogsvården. Föreningarna finansierar sin verksamhet och skogsägarklubbarnas verksamhet genom provisioner, avverkningsavgifter, ränteutgifter av kapital och leveransintäkter. Föreningarna har också bindningar till den träanvändande industrin,

eftersom de har betydande ägarandelar i skogsindustriföretag.

#### Estland

I Estland finns ca 40 lokala skogsägarföreningar varav största delen är anslutna till den gemensamma centralorganisationen. Medlemskap i en skogsägarförening är frivilligt och endast cirka fem procent av skogsägarna hör till en sådan förening. Föreningarna tillhandahåller tjänster som gäller skogsvård och skogsförbättring samt rådgivning till skogsägarna. Dessutom tillhandahåller de tjänster i samband med virkeshandel. Centralorganisationen tillhandahåller bl.a. marknadsinformation för skogsägarna.

#### Österrike

I Österrike är alla som arbetar inom jord- och skogsbruket och deras familjemedlemmar med stöd av lag medlemmar i den lokala jordbruksskammaren (Landwirtschaftskammer Österreich). Kamrarna har liknande verksamhet som de finländska skogsvårdsföreningarna och verksamheten finansieras genom en medlemsavgift av skattenatur. Dessutom hör ca 40 procent av skogsägarna på frivillig basis till regionala och lokala föreningar. Antalet regionala föreningar är åtta och de har ca 190 lokala filialer. Föreningarnas takorganisation (Waldverband Österreich) är en expertorganisation för jordbruksskamrarna. Föreningarna tillhandahåller exempelvis drivningstjänster och tjänster som avser virkeshandel och skogsförnyelse samt konsulttjänster för skogsägarna. Medlemmarna får frivilligt använda de tjänster som föreningarna erbjuder. Takorganisationens uppgift är att främja virkesproduktionen och marknadsföra virke på nationell nivå.

### 1.3 Bedömning av nuläget

Skogsvårdsavgiften och skogsägarnas medlemskap i föreningarna

Eftersom skogsvårdsavgiften har karaktären av en skatt har den ansetts ge skogsvårdsföreningarna en otillåten konkurrensfördel i förhållande till andra aktörer på marknaden

för skogstjänster. Enligt lagen får skogsvårdsavgifter endast användas för att främja åtgärder som är viktiga med tanke på skogsägarnas skogsbruk. Enligt lagen ska användningen av skogsvårdsavgiftsmedlen särskiljas från näringsverksamheten i föreningarnas bokföring. Detta har emellertid inte ansetts vara ett tillräckligt effektivt sätt att säkerställa en korrekt användning av medlen.

För uppbörden av skogsvårdsavgiften har Skatteförvaltningen heltäckande uppgifter om skogsägarna och deras skogstillgångar. I det nuvarande avgiftssystemet har också skogsvårdsföreningarna tillgång till dessa uppgifter, vilket har ansetts ge föreningarna större möjligheter än de andra aktörerna att planera och rikta in marknadsföringen av sina kundfinansierade tjänster.

Varje skogsägare som betalar skogsvårdsavgift är medlem i sin lokala skogsvårdsförening. Även om en skogsägare särskilt kan vägra medlemskap är automatiskt medlemskap i en privaträttslig förening problematiskt med tanke på föreningsfriheten.

Oberoende av medlemskap i en förening är varje skogsägare skyldig att betala skogsvårdsavgift till föreningen, förutsatt att han eller hon inte har beviljats befrielse från avgiften för en viss tid. Ansökan om betalningsbefrielse, som tidigare gjordes hos skogscentralerna och numera hos Finlands skogscentral, medför betydande kostnader för skogsägarna. Dessutom medför grunderna för befrielse från skogsvårdsavgift att skogsägarna inte behandlas på lika villkor. En skogsägare som är befriad från skogsvårdsavgift ska ha en gällande skogsbruksplan. Ett annat villkor för befrielse är att skogsvården håller en nivå som är högre än genomsnittet.

Föreningarnas betydelse för skogsbruket och virkeshandeln

Skogsvårdsföreningarna har en betydande ställning på marknaden för skogstjänster. Föreningarna planerar och genomför uppskattningsvis 80 procent av skogsvårdsarbetena i de privata skogarna och utarbetar uppskattningsvis 70 procent av virkesförsäljningsplanerna. År 2011 genomförde eller ledde skogsvårdsföreningarna istandsättning av

ungskog och plantskogsskötsel på ett område som omfattade mer än 110 000 hektar. Dessutom erbjuder skogsvårdsföreningarna skogsägarna bl.a. fastighetsspecifik skogsplanering och värdering av skogsfastigheter och andra ägarspecifika tjänster. Skogsvårdsföreningarna bildar därmed ett heltäckande servicenätverk för skogsägarkåren. Föreningarna fungerar även som intressebevakare för skogsägarna.

Skogsvårdsföreningarna bistår aktivt skogsägarna också inom den egentliga virkeshandelsverksamheten. Exempelvis år 2011 gjorde skogsvårdsföreningarna upp försäljningsplaner för närmare 29,5 miljoner kubikmeter virke. Enligt Skogsforskningsinstitutets enkät genomförde 38 procent av skogsägarna virkesaffärer genom att ge skogsvårdsföreningen fullmakt att sälja virket. 69 procent av skogsägarna angav att de hade haft kontakt med skogsvårdsföreningen i samband med sin senaste virkesaffär. Den rådgivning som skogsvårdsföreningarna ger i samband med privata skogsägars virkeshandel har därmed stor betydelse.

## **2 Målsättning och de viktigaste förslagen**

Propositionen syftar till att främja skogsbruksnäringens konkurrenskraft och lönsamhet samt till att ge skogsägarna större valfrihet i föreningsverksamheten och intressebevakningen. Den syftar också till att skapa lika konkurrensförutsättningar för olika aktörer vid tillhandahållandet av skogstjänster.

Enligt förslaget ska skogsägarnas medlemskap i en förening inte längre basera sig på lag utan på frivillighet och på föreningens beslut. Avsikten är att de offentligt rättsliga skogsvårdsavgifterna och föreningarnas av myndigheten fastställda verksamhetsområden ska slopas. I anslutning till ovan nämnda ändringar föreslås det att de begränsningar som gäller skogsvårdsföreningarnas affärsverksamhet avlägsnas. Enligt förslaget ska föreningarna tillhandahålla de tjänster och den fackmannahjälp som behövs för skogsbruket på marknadsvillkor, och därmed ha samma konkurrensposition som andra aktörer som tillhandahåller motsvarande tjänster.

Skogsvårdsföreningarna har genom långvarigt arbete skapat ett välfungerande och heltäckande nätverk av tjänster och intressebevakning för skogsägarna. Att föreningarnas verksamhet upprätthålls är viktigt också för att trygga förutsättningarna för en god skogsvård och störningsfri virkeshandel och en fortsatt tillgång på virke. Skogsvårdsföreningarna har således också en stor national-ekonomisk betydelse. I samband med att man avvecklar regleringen bör man därför säkerställa att övergången till ett nytt system kan ske på ett behärskat sätt och med framförhållning. Därför föreslås det att skogsvårdsföreningarnas verksamhet utöver genom allmän lagstiftning som gäller föreningar fortfarande ska regleras genom en speciallag.

Enligt förslaget ska skogsvårdsföreningarna finansiera sin verksamhet med medlemsavgifter och med intäkterna av affärsverksamheten. Medlemmarna i en förening ska få besluta vilka slags skogsbrukstjänster föreningen ska erbjuda sina medlemmar och vilket slags affärsverksamhet föreningen eventuellt ska bedriva. Avsikten är att föreningarna ska kunna organisera sin affärsverksamhet t.ex. i bolagsform, vilket också vore en ändamålsenlig lösning.

De föreslagna ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2015. Bestämmelserna om skogsvårdsavgift i den gällande lagen ska emellertid upphävas genom en separat lag ett år tidigare, alltså den 1 januari 2014. Samtidigt ska medlen i skogsvårdsföreningarnas reservfonder frigöras för att användas av föreningarna. De bestämmelser i den nuvarande lagen som gäller begränsningar i användningen av skogsvårdsavgifterna ska enligt förslaget tillämpas till slutet av 2015.

## **3 Propositionens konsekvenser**

Konsekvenser för den offentliga ekonomin och konsekvenser för myndigheternas uppgifter

De ändringar som föreslås i lagen om skogsvårdsföreningar minskar de administrativa uppgifterna. I och med att uppgifter i anslutning till befrielsen från skogsvårdsavgift och tillsynen över skogsvårdsföreningarna faller bort minskar resursbehovet vid Fin-

lands skogscentral med uppskattningsvis 2–4 årsverken dvs. ca 120 000–240 000 euro per år. Till följd av lagändringen antas en del av skogsägarkåren dra sig tillbaka från föreningsverksamheten, vilket antagligen ökar efterfrågan på den rådgivning som ges av skogscentralen. I budgetpropositionen för 2014 ingår inga anslagsändringar eller andra ändringar med anledning av lagförslaget. Skogscentralens anslagsbehov ska bedömas i samband med ramarna för statsfinanserna för 2015–2018.

Vid Skatteförvaltningen bortfaller uppgifter som hänför sig till uttag och redovisning av skogsvårdsavgifter. I enlighet med 11 § i lagen om skogsvårdsföreningar ha Skatteförvaltningen fått ca 540 000 euro i uppbördsprovision för att genomföra dessa uppgifter. Utöver kostnaderna för datasystem, postning och så vidare har uppbördsprovisionen täckt sådana personalkostnader som orsakats av uppehållandet av de fastighetsuppgifter som behövs för att fastställa skogsvårdsavgiften men som även behövs för beskattning i allmänhet. Ändringen minskar Skatteförvaltningens årliga kostnader, vilket senare ska beaktas som minskning i Skatteförvaltningens anslagsnivå.

Dessutom har jord- och skogsbruksministeriet, Skogsforskningsinstitutet och Landsbygdsverket vissa uppgifter som hänför sig till verkställigheten av lagen som också kommer att falla bort.

Propositionen bedöms i någon mån öka statens skatteinkomster. Skogsvårdsavgiften är en avdragsgill utgiftspost i skogsbrukets inkomstbeskattning. Genom de föreslagna ändringarna ersätts skogsvårdsavgiften med en medlemsavgift som föreningarna tar ut och som utgör en avdragsgill utgiftspost, om den kan anses hänföra sig till medlemmarnas förvärvsverksamhet. Det totala inflödet av medlemsavgifter kan dock bedömas minska när grunderna för påförande av medlemsavgift ändras jämfört med grunderna för skogsvårdsavgiften. Antalet medlemmar i skogsvårdsföreningarna förväntas också minska åtminstone i det inledande skedet av förändringen. De föreslagna ändringarna kommer dessutom sannolikt att öka både skogsvårdsföreningarnas och de övriga serviceprodu-

centernas ekonomiska aktivitet och därmed öka statens skatteinkomster.

Trots att skogsvårdsföreningarnas verksamhet finansieras med avgifter av skattenatur är föreningarna privaträttsliga samfund. Föreningarna svarar till alla delar själva för sina finanser utan statens bidrag. Förslaget ändrar inte detta förhållande mellan staten och skogsvårdsföreningarna och de eventuella effekter som förslaget har för föreningarnas ekonomiska verksamhetsförutsättningar medför inte några skyldigheter för staten.

#### Konsekvenser för skogsvårdsföreningarnas verksamhet

Enligt propositionen ska vissa regionala och innehållsmässiga begränsningar i skogsvårdsföreningarnas verksamhet avvecklas. Detta ger föreningarna större möjligheter att utveckla sina tjänster bl.a. genom specialisering och nätverksbaserad verksamhet och genom att utvidga utbudet av tjänster t.ex. till virkeshandel och förmedling av skogsbruksfastigheter. Samtidigt tvingar förändringen föreningarna att omvärdera sin verksamhet och utveckla nya samarbetsmodeller.

Den viktigaste förändringen när det gäller finansieringen av skogsvårdsföreningarna är förslaget att slopa den lagstadgade skogsvårdsavgiften. Den säkra skattelikhande avgiftsintäkt som föreningarna får i dag ändras till en medlemsavgift för medlemmar som på frivillig basis hör till föreningarna. När skogsvårdsavgiften faller bort kan det bedömas att det totala beloppet av de medlemsavgifter som skogsvårdsföreningarna samlar in kommer att minska jämfört med det nuvarande totala inflödet, eftersom skogsvårdsföreningarnas medlemsantal torde minska. I de enkäter som har gjorts de senaste åren har cirka två tredjedelar av skogsägarna bedömt att de kan fortsätta att vara medlemmar i en skogsvårdsförening om medlemsavgiften är av samma storlek som den nuvarande skogsvårdsavgiften. Avsikten är att skogsvårdsföreningarna ska kunna kompensera det minskade totala inflödet genom att effektivisera sin verksamhet, anpassa det serviceutbud som erbjuds till medlemmarna och utveckla tjänsterna i anslutning till affärsverksamheten.

Genom slopandet av skogsvårdsföreningarnas skyldigheter ges föreningarna möjlighet att se över sitt serviceutbud. En del föreningar kommer sannolikt att bevara sitt nuvarande serviceutbud, andra kan utvidga sitt utbud eller exempelvis rikta in servicen på vissa specialområden på det sätt som medlemmarna beslutar.

Konsekvenserna av de föreslagna ändringarna för skogsvårdsföreningarna kan variera beroende på de enskilda föreningarnas finansieringsstruktur. Att inkomsterna av skogsvårdsavgifter faller bort kan bedömas ha ringa effekter i synnerhet i stora skogsvårdsföreningar som får sin inkomst huvudsakligen från kundfinansierade tjänster. För vissa skogsvårdsföreningar är skogsvårdsavgifterna däremot en central inkomstkälla. De blir tvungna att organisera sitt serviceutbud på ett nytt sätt om medlemmarna förutsätter att den nuvarande servicenivån behålls oförändrad. Dessutom kommer förändringen sannolikt att främja fusionering av föreningar, vilket innebär att antalet små föreningar kommer att minska.

Enligt propositionen avlägsnas begränsningarna inom skogsvårdsföreningarnas virkeshandelsverksamhet. Som en följd av denna förändring kommer skogsvårdsföreningarna att kunna utvidga sin verksamhet exempelvis så, att en skogsvårdsförening kan grunda ett eget bolag som fokuserar på virkeshandelsverksamhet eller så att en skogsvårdsförening blir delägare i ett bolag som köper virke för egen räkning. Virkeshandelsverksamheten är emellertid förknippad med betydligt större ekonomiska risker. Fördelen med en stor skogsvårdsförening jämfört med en mindre förening inom virkeshandeln är en större leveranssäkerhet och förhandlingskraft.

Virkeshandelsverksamheten kan bedömas intressera skogsvårdsföreningarna och deras medlemmar, eftersom en skogsvårdsförening kan skapa ett betydande mervärde för sina medlemmar genom framgångsrik virkeshandel. Enligt en enkät som riktades till skogsvårdsföreningarnas styrelser är ca 30 procent av skogsvårdsföreningarna intresserade av att köpa virke självständigt för egen räkning. Alternativt eller som en kompletterande verksamhet skulle över 40 skogsvårdsföreningar

vara intresserade av att vara delägare i ett bolag som köper virke för egen räkning.

Skogsvårdsföreningar är inte sammanslutningar som eftersträvar vinst. Det mervärde som en skogsvårdsförening eventuellt får i samband med virkeshandel kan den emellertid överföra på sina medlemmar antingen i rotpriset eller genom att sänka priset på de tjänster som den erbjuder medlemmarna. I vilken mån skogsvårdsföreningarnas virkeshandelsverksamhet kommer att utvidgas beror dessutom på den omfattning i vilken den träanvändande industrin är villig att samarbeta vid virkesanskaffningen. Denna förändring kan skapa nya verksamhetsmodeller för företagens virkesanskaffning och effektivisera virkesmarknaden.

Enligt förslaget ska gränserna för skogsvårdsföreningarnas verksamhetsområden avlägsnas. Det innebär att flera skogsvårdsföreningar om de så vill får verka och konkurrera vid tillhandahållandet av skogstjänster inom ett och samma område. I takt med den ökade konkurrensen kommer verksamheten att effektiviseras, varigenom de totala kostnaderna minskar och den goda praxis som föreningarna och de företag som tillhandahåller skogstjänster tillämpar kan tas i bruk i större omfattning än för närvarande. Då kan också den genomsnittliga prisnivån för de tjänster som skogsvårdsföreningarna tillhandahåller antas sjunka.

De föreslagna ändringarna gör det möjligt för skogsvårdsföreningarna att utvidga sin verksamhet exempelvis till träförädling. En skogsvårdsförening kan i bolagsform ha exempelvis egen sågverksamhet, vilket innebär att den kan öka efterfrågan på virke från sina egna medlemmar. Att skogsvårdsföreningarnas verksamhet utvidgas till träförädling är emellertid inte sannolikt på kort sikt. Däremot kan olika partnerskap med träförädlingsindustrin öka.

Skogsvårdsföreningarna har för närvarande i sin tjänst ca 900 funktionärer och ca 1 140 skogsarbetare, varav hälften är fast anställda och hälften arbetar i anställningsförhållanden för viss tid eller på deltid. Som en följd av att serviceverksamheten utvecklas och verksamheten effektiviseras kan behovet av funktionärer vid skogsvårdsföreningarna minska i någon mån. Samtidigt kan det utvidgade



serviceutbudet skapa nya arbetstillfällen i föreningarna. I företag som tillhandahåller skogstjänster kan antalet tjänstemän bedömas öka. Ändringarna bedöms inte påverka mängden personal som behövs för skogsvårdsarbeten.

#### Konsekvenser för företag och näringsliv

De föreslagna förändringar som avser avreglering gör marknaden för skogstjänster mer mångsidig. Ändringarna kommer att öka konkurrensneutraliteten och förändra skogsvårdsföreningarnas ställning på marknaden för skogstjänster så att den i högre grad motsvarar den ställning som de övriga aktörerna i branschen har. Konkurrensutsättning av tjänster kommer att bli vanligare bland skogsägarna, och utbudet av tjänster kommer överlag att bli mer marknadsstyrt.

De föreslagna ändringarna säkerställer att det nätverk som de nuvarande skogsvårdsföreningarna utgör kvarstår och befäster på så sätt skogsvårdsföreningarnas centrala roll i genomförande av virkeshandeln. Propositionen bedöms inte ha några nämnvärda direkta konsekvenser för virkesmarknadens funktion. Även om avlägsnandet av begränsningarna inom virkeshandeln möjliggör nya samarbetsformer för den träanvändande industrin och skogsvårdsföreningarna kommer praxis inom virkeshandeln sannolikt inte att förändras nämnvärt på kort sikt. Skogsvårdsföreningarnas verksamhet inom virkeshandeln ger dock träförädlingsindustrin fler alternativ när det gäller virkesförsörjningen.

Regeringen följer upp hur de föreslagna ändringarna inverkar på serviceproducenternas verksamhet i branschen och hur kravet på konkurrensneutralitet uppfylls samt gör en bedömning av behovet att ha kvar speciallagen efter en övergångsperiod på fem år.

#### Konsekvenser för skogsägarna

En särskilt stor förändring ur skogsägarnas synvinkel är slopandet av den slagstadgade skogsvårdsavgiften. Skogsvårdsavgiften har bundit skogsägarna till skogsvårdsföreningarna även i det fall de inte använder föreningarnas tjänster. I fortsättningen kommer skogsägarna att förbli medlemmar i en

skogsvårdsförening om de upplever att de tjänster som erbjuds är konkurrenskraftiga och motsvarar deras behov. Skogsvårdsföreningarnas verksamhet och innehållet i serviceutbudet kommer tydligare än förut att dikteras av efterfrågan. Den ökade kundorienteringen kommer att stödja uppnåendet av de mål som skogsägarna ställer för skötseln och användningen av skogarna.

Tack vare den effektivare verksamheten kan man förvänta sig en mer återhållsam utveckling i den genomsnittliga prisnivån för skogsvårdstjänsterna än vad som vore fallet utan de föreslagna ändringarna. Förslaget kan därmed bedömas minska kostnaderna för skogsbruket och ha en gynnsam inverkan på skogsbrukets lönsamhet.

Prissättningen av de tjänster som skogsvårdsföreningarna tillhandahåller kommer sannolikt att ligga närmare de faktiska kostnaderna än vad som är fallet idag, om inte skogsvårdsföreningarna själva vill stödja sina medlemmar med intäkter av affärsverksamheten. Med de medel som inflyter av skogsvårdsavgifter kan man i enlighet med den nuvarande förordningen om skogsvårdsföreningar jämna ut de allmänna kostnaderna för skogsvårdsarbeten på små bestandsfigurer. Priserna för skogsvårdsarbeten på små behandlingsområden kan därmed som en följd av reformen stiga jämfört med de nuvarande, även om de genomsnittliga priserna skulle sjunka. Samtidigt kan den ökande konkurrensen sänka prisnivån för tjänsterna.

Den ökade konkurrensen kan bedömas öka marknadsföringen av skogstjänster. Den rådgivning som ges i samband med den ökade marknadsföringen kan bidra till att göra skogsägarna mer medvetna om nödvändigheten av skogsvårdsarbeten och aktivera dem att genomföra behövliga skogsvårdsåtgärder i rätt tid.

## 4 Beredningen av propositionen

### 4.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

En arbetsgrupp där utöver jord- och skogsbruksministeriet Maa- ja metsätalousuottaja-in Keskusliitto MTK ry och Skogsindustrin rf varit representerade har arbetat under ledning

av jord- och skogsbruksministeriet. Arbetsgruppen har utrett möjligheterna och alternativen till en reform av den gällande lagen om skogsvårdsföreningar. Arbetsgruppen gav sitt första förslag den 31 januari 2012. Utifrån förslaget förde man våren 2012 diskussioner med olika intressentgrupper i branschen. Arbetsgruppen preciserade detaljerna i propositionen i sitt förslag av den 8 februari 2013. I fråga om det förslaget ordnade ministeriet den 20 mars 2013 ett diskussionsmöte med intressentgrupperna. Regeringspropositionen har beretts som tjänsteuppdrag med utgångspunkt i förslaget och de ståndpunkter som lades fram vid diskussionsmötet.

#### **4.2 Remissyttranden och hur de har beaktats**

Remissyttranden lämnades av justitieministeriet, finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, Skatteförvaltningen, Konkurrens- och konsumentverket, Landsbygdsverket, Forststyrelsen, Finlands skogscentral, Skogsforskningsinstitutet, Bioenergia ry, Eläkekassa Verso, Finsk Energiindustri rf, Etämettäjäjä ry, Koneyritykset ry, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK ry, METO-Skogsbranschens experter rf, Metsäalan Kuljetusyritykset ry, Metsähoitajaliitto ry, skogsvårdsföreningarna Etelä-Pohjanmaa, Ilmajoki, Kihniö-Parkano, Metsäpohjanmaa och Sodankylä, skogsägarförbunden Södra Finland, Insjöfinland, Västra-Finland och Norra Finland, Skogsindustrin rf, Trä- och specialbranschernas förbund rf, Suomen Sahat ry och Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf. Patent- och registerstyrelsen har tagit ställning till förslaget under den fortsatta beredningen.

Merparten av remissinstanserna anser att förslagets mål kan understödjas och att sättet på vilket målen föreslås bli genomförda i huvudsak är motiverat. I yttrandena anser man emellertid att bl.a. tröskeln för registrering av nya skogsvårdsföreningar, frågan om ett ändamålsenligt och ur konkurrenssynvinkel neutralt sätt att ordna virkeshandelsverksamheten samt förhållandet mellan lagen om skogsvårdsföreningar, föreningslagen och skogsvårdsföreningarnas ekonomiska verk-

samhet behöver utredas närmare. I vissa yttranden anser man att det inte längre behöver föreskrivas om skogsvårdsföreningar genom speciallag.

I skogsvårdsföreningarnas yttranden betonas det att lagändringen kommer att ha betydande konsekvenser för föreningarnas verksamhetsformer och för antalet anställda vid föreningarna. För att anpassa föreningarnas verksamhet vill man att skogsvårdsavgiften ska tas ut under hela den tid som den nuvarande lagen är i kraft. Det framförs att begränsningarna i användningen av reservfondsmedlen och skogsvårdsavgifterna borde slopas genast i samband med att de nya bestämmelserna träder i kraft. Enligt skogsvårdsföreningarna är den föreslagna övergångsperioden också i övrigt alltför kort, och lagens ikraftträdande borde flyttas fram till år 2016.

Med utgångspunkt i remissyttrandena har detaljmotiveringen till regeringens proposition kompletterats i synnerhet i syfte att klargöra förhållandet mellan skogsvårdsföreningarnas ekonomiska verksamhet, lagen om skogsvårdsföreningar och den allmänna föreningslagen.

Begränsningarna i användningen av reservfondsmedlen och skogsvårdsavgifterna har i den fortsatta beredningen lindrats så att begränsningarna enligt förslaget slutar gälla redan vid utgången av 2015.

Till förslaget har fogats en bestämmelse som gäller utlämnande av uppgifter ur Finlands skogscentrals system för skoglig information till skogsvårdsföreningarna. Bestämmelsen behövs för att inte skogsvårdsföreningarna trots sin lagstadgade ställning ska få en fördel i förhållande till andra, privata aktörer som tillhandahåller tjänster inom skogssektorn när det gäller utlämnandet av uppgifter.

Övergångsbestämmelserna i förslaget har i enlighet med Skatteförvaltningens framställning kompletterats i fråga om sådana skogsvårdsavgifter som tas ut med fördröjning på så sätt att avgifterna efter den periodiska redovisningen i december 2015 ska redovisas till staten. Enligt förslaget ska föreningarna kompenseras för det uteblivna avgiftsbeloppet genom att Skatteförvaltningens uppbördsprovision för skogsvårdsavgifterna

sänks från nuvarande 2 procent till 1,4 procent från och med december 2014.

## DETALJMOTIVERING

## 1 Lagförslag

## 1.1 Lagen om skogsvårdsföreningar

1 §. *Skogsvårdsföreningens syfte och uppgifter.* Enligt förslaget ska skogsvårdsföreningarna också framöver vara privaträttsliga föreningar som regleras genom en speciallag. Skogsvårdsföreningarnas uppgift ska såsom tidigare vara att främja lönsamheten hos det skogsbruk som dess medlemmar bedriver och uppnåendet av de övriga mål för skogsbruket som medlemmarna anser vara viktiga samt främja en i ekonomiskt, ekologiskt och socialt hänseende hållbar skötsel och användning av skogarna. Till bestämmelsen om föreningarnas syfte ska för tydlighetens skull fogas en bestämmelse om medlemmarnas intressebevakning, vilket skulle beskriva föreningarnas faktiska verksamhet mer exakt än vad som är fallet idag. Skogsvårdsföreningarna bevakar sina medlemmars intressen, och enligt den gällande lagen också de intressen som berör de övriga skogsägarna inom föreningarnas verksamhetsområden, i ärenden som gäller exempelvis planering av områdesanvändningen och certifiering av skog.

Definitionen av en skogsägare kvarstår i förslaget oförändrad. Enligt den gällande lagens 2 § avses med skogsägare en fysisk eller juridisk person som vid ingången av ett kalenderår äger en fastighet som inbegriper mark vilken kan användas till skogsbruk. De bestämmelserna som gäller skogsägare tillämpas med vissa begränsningar också på bl.a. aktörer som har ständig besittningsrätt till skog.

Det allmänna begreppet "metsänomistajien yhteenliittymä" som används i den gällande paragrafens 1 mom. i dess finska språkdräkt föreslås i enlighet med 2 § 2 mom. i föreningslagen (503/1989) bli ersatt med begreppet "metsänomistajien yhteisö". Ändringen påverkar inte tillämpningen av lagen eller den svenska språkdräkten.

Enligt paragrafens gällande 2 mom. har skogsvårdsföreningarna för att nå sina syften rätt att av skogsägarna få skogsvårdsavgifter av skattenatur som tas ut med stöd av lag.

Föreningarna tar årligen in skogsvårdsavgifter till ett belopp av ca 27–28 miljoner euro. Eftersom avgiften är av skattenatur har skogsvårdsföreningarna ansetts få en orättmätig konkurrensfördel i förhållande till andra aktörer som på marknadsvillkor tillhandahåller motsvarande tjänster som gäller skötsel och användning av skogstillgångar. De medel som inflyter i form av skogsvårdsavgifter kan förutom att de används för att främja skogsbruket också komma att styras till att finansiera olika slag av affärsverksamhet, vilket ytterligare snedvrider konkurrensen. Också Europeiska unionens kommission har uppmärksammat detta missförhållande och krävt att den finska staten genom en översyn av lagstiftningen vidtar åtgärder för att göra servicemarknaden jämlikare.

Enligt propositionen ska den lagstadgade skogsvårdsavgiften slopas för att skapa lika konkurrensförhållanden mellan de olika aktörerna. Därför föreslås det att 1 § 2 mom. som gäller föreningarnas rätt till skogsvårdsavgift ska upphävas tillsammans med de övriga bestämmelserna om skogsvårdsavgifter i den gällande lagen. Enligt förslaget upphör skogsvårdsföreningarnas rätt till skogsvårdsavgift den 1 januari 2014. Avgiften för 2013 är därmed den sista avgift som tas ut. Bestämmelsen om skogsvårdsavgiften och vissa andra bestämmelser i lagen ska upphävas genom en separat lag innan de andra delarna av reformen träder i kraft. Frågan behandlas närmare nedan i motiveringen till lagförslaget om upphävandet.

I 3 § i den gällande lagen föreskrivs det om skogsvårdsföreningarnas uppgifter. Bestämmelsen om uppgifterna föreslås bli överförd till lagens 1 § som ett nytt 3 mom. Enligt den gällande lagen är skogsvårdsföreningarnas allmänna uppgift att erbjuda alla skogsägare inom sitt verksamhetsområde tjänster som gäller skogsbruk samt den fackmannahjälp de behöver. Enligt förslaget ska det emellertid inte längre fastställas några verksamhetsområden för skogsvårdsföreningarna. I stället ska föreningarna få skaffa medlemmar och erbjuda tjänster utan de geografiska begränsningar som gäller idag. Avsikten är också att

den lagstadgade skogsvårdsavgiften ska slopas. Därför föreslås paragrafen bli ändrad så att det i den bestäms att skogsvårdsföreningarnas tjänster ska tillhandahållas på basis av medlemskap i föreningen. Dessutom ska bestämmelsen kompletteras så att en förenings uppgifter vid sidan av tillhandahållande av tjänster som gäller skogsbruk också ska omfatta tjänster i anslutning till skogsägande. Paragrafens rubrik ska ändras så att den motsvarar det nya innehållet.

Utöver den verksamhet som riktas till medlemmarna ska en skogsvårdsförening också få erbjuda skogsvårdstjänster till andra än skogsägare och bedriva annan ekonomisk verksamhet i enlighet med föreningslagen. Enligt föreningslagens 5 § får en förening endast idka sådan näring eller förvärvsverksamhet som nämns i dess stadgar. Utöver den verksamhet som nämns i stadgarna får en förening idka sådan näring eller förvärvsverksamhet som annars direkt hänför sig till dess syfte eller som ska anses ha ringa ekonomisk betydelse.

Enligt regeringens proposition med förslag till föreningslag (RP 64/1988 rd) beror arten och omfattningen av den ekonomiska verksamhet som är tillåten för en förening bl.a. på föreningens medlemsantal, omfattningen av föreningens ideella verksamhet samt verksamhetens regionala utsträckning. I vilken mån en förening får bedriva ekonomisk verksamhet utan att förlora sin ställning som en ideell sammanslutning bestäms utifrån 2 § 1 mom. i föreningslagen, som gäller tillämpningsområdet. En förening betraktas inte som en ideell sammanslutning om dess syfte utöver ideella mål inbegriper att ge deltagarna vinst eller annan omedelbar ekonomisk förmån eller vilkas syfte eller verksamhetsinriktning annars i huvudsak är av ekonomisk natur.

I enlighet med det 1 § 3 mom. som föreslås i lagen om skogsvårdsföreningar ska en skogsvårdsförening på samma sätt som idag i egenskap av förening kunna tillhandahålla tjänster som gäller skogsägande och skogsbruk, såsom exempelvis rådgivning och utbildning, odling av skog, ungsogsvård, planering av stämplingsposter och drivnings-tjänster. För att tillhandahålla tjänsterna ska föreningen enligt förslaget vid behov få skaf-

fa virke från sina medlemmar mot vederlag, och också vidareöverlåta virke mot vederlag, utan att verksamheten enbart på denna grund skulle betraktas som primärt ekonomisk. Sin egentliga närings- eller förvärvsverksamhet bör skogsvårdsföreningen däremot enligt förslaget organisera i en sådan bolagsform som är avsedd för detta ändamål, exempelvis i aktiebolagsform. Att affärsverksamheten särskiljs från föreningsverksamheten behövs också med tanke på hanteringen av ekonomiska risker i affärsverksamheten och verksamhetens transparens.

**3 §. Bildande och registrering av en skogsvårdsförening.** För närvarande kan skogsvårdsföreningarna endast verka inom de verksamhetsområden som skogscentralen har fastställt. Enligt lagen ska en förenings verksamhetsområde fastställas till en sådan storlek att det med hjälp av de skogsvårdsavgifter och andra inkomster som inflyter från området är möjligt för föreningen att skaffa tillräckligt med personal och andra resurser för att uppnå sitt syfte och utföra sina uppgifter. På motsvarande sätt baserar sig föreningens skyldighet att tillhandahålla tjänster för skogsägarna inte på medlemskap i föreningen, som skogsägaren kan vägra om han eller hon så vill, utan på de obligatoriska skogsvårdsavgifter som skogsägarna betalar till föreningen. Av de orsaker som anges i motiveringen till 1 § föreslås det att skogsvårdsavgiften, och med den skogsvårdsföreningarnas verksamhetsområden som fastställs med stöd av lag, ska slopas. Avsikten är att både de nuvarande och framtida nya skogsvårdsföreningar ska kunna skaffa medlemmar och tillhandahålla tjänster utan geografiska begränsningar som bestäms i lag.

I samband med att man avvecklar den reglering som gäller skogsvårdsföreningar bör man säkerställa att övergången till det nya systemet kan ske på ett behärskat sätt och att förändringarna i de nuvarande föreningarnas verksamhetsmiljö kan förutses i tillräcklig omfattning. Under cirka 60 års tid har skogsvårdsföreningarna genom långsiktig verksamhet skapat en verksamhetsmodell för branschen när det gäller tillhandahållande av tjänster till skogsägare och deras intressebevakning som är uppskattad och som genom att den är välkänd också kan anses ha varu-

märkesvärde. Att föreningarnas verksamhet upprätthålls är viktigt både för att trygga ett stort antal skogsägares intressen och för att trygga förutsättningarna för en god skogsvård och störningsfri virkeshandel och en fortsatt tillgång på virke. Föreningarna har också i samband med uppgiften att främja skötseln av skogarna småningom fått betydande ekonomiska ansvar bl.a. när det gäller pensionsförmånerna för de anställda och behovet av att trygga finansieringen av pensionsförmånerna på längre sikt.

Till propositionens syften hör förutom att främja de befintliga föreningarnas verksamhet även att skapa förutsättningar att bilda nya föreningar enligt skogsägarnas behov. När lagstiftningen ses över bör man garantera lika verksamhetsförutsättningar för såväl de nya som de nuvarande föreningarna. Nystartade föreningar kommer emellertid att ha en svag konkurrensfördel eftersom de inte har det ovannämnda ekonomiska ansvar som de befintliga föreningarna har. Den oproportionella konkurrensposition framhävs om alla organisationer som tillhandahåller skogstjänster om de så önskar kan registrera sig som skogsvårdsföreningar och därmed dra nytta av de nuvarande skogsvårdsföreningarnas ställning och verksamhetens höga profil när de skaffar medlemmar och erbjuder tjänster.

Med stöd av det som sägs ovan ska det fortfarande i lagen föreskrivas om minimikrav för en skogsvårdsförening och för omfattningen av dess verksamhet. Enligt förslaget ska en förening få verka som en skogsvårdsförening enligt lagen när dess medlemskår omfattar minst 300 skogsägare. Dessutom krävs det att medlemmarna i föreningen tillsammans, antingen på basis av äganderätt eller ständig besittningsrätt, förfogar över minst 10 000 hektar sådan mark som kan användas till skogsbruk som avses i lagens 2 §. Vid fastställandet av kraven har man försökt beakta inte bara det ovannämnda behovet att trygga de befintliga skogsvårdsföreningarnas verksamhet under den tid som systemet omstruktureras utan också att de lagstadgade kraven inte utgör en sådan tröskel för att bilda nya skogsvårdsföreningar att den kunde anses begränsa konkurrensen mellan aktörerna i branschen. Ur konkurrens-

rättslig synvinkel kommer begränsningarna i registreringen av en skogsvårdsförening endast att reglera användningen av namnet skogsvårdsförening eller skogsrevir i den verksamhet inom skogssektorn som bedrivs i föreningsform. Begränsningarna kommer inte att påverka företagens eller övriga aktörers möjligheter att komma in på marknaden och tillhandahålla likadana eller andra slags skogsbrukstjänster. Begränsningarna påverkar inte heller möjligheten att bilda andra ideella sammanslutningar för att bevaka skogsägarnas intressen.

Innan en förening bildar en skogsvårdsförening som avses i lagen bör det ha konstaterats att de lagstadgade kraven uppfylls. Samtidigt bör en förening efter att den har bildats ges tillräcklig tid att samla ihop en medlemskår som uppfyller de lagstadgade kraven. Därför föreslås i lagen en bestämmelse om att kraven på medlemsantalet och skogsarealer i medlemmarnas besittning ska vara uppfyllda senast när föreningen ansöker om registrering.

Enligt det föreslagna 2 mom. ska föreningen till den ansökan om registrering som lämnas till Patent- och registerstyrelsen foga ett utlåtande av Finlands skogscentral om att registreringskraven enligt 1 mom. uppfylls. Skogscentralen har den mest aktuella informationen om de fysiska och juridiska personerna som äger mark som kan användas till skogsbruk samt om arealerna för dessa områden. Skogscentralen har emellertid ingen information om dem som i stället för äganderätt har sådan besittningsrätt till skog som avses i lagen om skogsvårdsföreningar. I fråga om dessa medlemmar ska föreningen ge registermyndigheten någon annan tillförlitlig utredning.

Enligt förslaget ska det räcka att en skogsvårdsförening uppfyller de lagstadgade kraven när beslutet om registrering fattas. Föreningen ska inte ha skyldighet att informera registermyndigheten om förändringar i medlemsantalet eller i den totala arealen av skogsmark som medlemmarna förfogar över, även om de efter förändringen skulle underskrida minimigränserna enligt registreringskraven. Den administrativa bördan av anmälningsskyldigheten och den myndighetstillsyn

som den kräver skulle inte stå i rimlig proportion till regleringens syfte.

Enligt det föreslagna 3 mom. ska till namnet på en registrerad skogsvårdsförening fogas ordet "metsänhoitoyhdistys", "metsäreviiri", "skogsvårdsförening" eller "skogsrevir". En motsvarande bestämmelse finns i 19 § i den gällande lagen. Någon annan registrerad eller oregistrerad förening ska inte ha rätt att kalla sig skogsvårdsförening eller skogsrevir. Man kunde ingripa i missbruk av namnet exempelvis om någon annan förening använder namnet skogsvårdsförening när den marknadsför sin föreningsverksamhet eller de skogsvårdstjänster den tillhandahåller.

Enligt den föreslagna paragrafens 4 mom. gäller i fråga om bildande och registrering av en skogsvårdsförening i övrigt föreningslagen. Trots att lagens nuvarande 20 § och den allmänna bestämmelse om lagens förhållande till föreningslagen som ingår i den paragrafen kommer att kvarstå, föreslås för tydlighetens skull en särskild hänvisning till föreningslagen i 3 § som gäller bildande och registrering av en förening. Tillämpliga blir t.ex. bestämmelserna om stiftelseurkund och grundanmälan i föreningslagen.

Enligt befintliga uppgifter kommer ett fåtal av de nuvarande skogsvårdsföreningarna eventuellt inte att uppfylla de lagstadgade registreringskraven. Detta har emellertid ingen betydelse eftersom det i lagens övergångsbestämmelser föreslås att samtliga nuvarande skogsvårdsföreningar som sådana ska betraktas som föreningar som registrerats i enlighet med 3 § när de nya bestämmelserna träder i kraft.

En bestämmelse om skogsvårdsföreningarnas uppgifter som motsvarar den gällande lagens 3 § ska enligt förslaget tas in i lagens 1 § som ett nytt 3 mom., på det sätt som anges ovan.

**6 §. Medlemskap i skogsvårdsförening.** Enligt den gällande lagen har varje skogsägare som hör till en skogsvårdsförenings verksamhetsområde rätt att bli medlem i föreningen. Rätten till medlemskap baserar sig på skogsägarens skyldighet att betala skogsvårdsavgift till föreningen i sitt område. När föreningarnas rätt till skogsvårdsavgift faller bort får skogsvårdsföreningarna på samma sätt som andra föreningar själva besluta om

intagning av medlemmar i enlighet med föreningslagen.

Som medlem i en i lagen avsedd skogsvårdsförening kan enligt förslaget godkännas endast en skogsägare som definieras i lagens 2 §. Till denna del ändras alltså inte grunden till medlemskap. Även om definitionen i 2 § också omfattar delägare i en samfällad skog var för sig och oberoende av varandra, föreslås för tydlighetens skull en bestämmelse om detta i 6 § som gäller medlemskap.

Enligt förslaget kan också ägare till delägarfastigheter i en samfällad skog som avses i lagen om samfällda skogar (109/2003) och som godkänts som medlem i föreningen vara medlemmar i en skogsvårdsförening. Ägarna kan bestämma att medlemskap följer direkt av medlemskapet i den samfällda skogen, utan krav på föreningens godkännande. Genom medlemskapet kan man förbättra delägarnas tillgång till information och öka deras intresse för och möjligheter att påverka skötseln av den samfällda skogen. Eftersom varje ägarenhet enligt det föreslagna 15 § 1 mom. endast har en gemensam röst såsom också i gällande lag, ska medlemskapet för en delägare i en samfällad skog enligt förslaget inte medföra rösträtt.

Som stödmedlem i föreningen kan godkännas vem som helst oberoende av om den äger skog eller inte. Inte heller en stödmedlem ska ha rösträtt i föreningens beslutsfattande.

Frågan om när medlemskap börjar och upphör behöver inte längre särskilt regleras genom lag. I fråga om skogsvårdsföreningar ska till denna del tillämpas de allmänna bestämmelserna i föreningslagen. Avsikten är att medlemskap i en skogsvårdsförening ska börja när föreningens styrelse har godkänt anmälan om medlemskap, om inte något annat bestäms i föreningens stadgar. Om en förening inte ännu har registrerats, exempelvis för att medlemsanskaffningen ännu pågår, ska medlemskapet i den egentliga skogsvårdsföreningen börja så snart föreningen har registrerats.

**7 §. Rätt att få uppgifter ur Finlands skogscentrals system för skoglig information.** Skogsvårdsföreningarna har rätt att ta del av uppgifter ur Finlands skogscentrals system för skoglig information. Bestämmelser om grunderna för utlämnande av uppgifter finns i

lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information (419/2011). På utlämnande av uppgifter tillämpas bestämmelserna om myndigheter i lagen om offentlighet i myndigheters verksamhet (621/1999). Skogsvårdsföreningarna för personregister över sina medlemmar och kunder. På dessa register tillämpas personuppgiftslagen (523/1999). Eftersom avsikten är att skogsvårdsföreningarnas verksamhet också framöver ska regleras genom lag skulle en sådan uppgift som påförts med stöd av lag som avses i 8 § 1 mom. 4 punkten i personuppgiftslagen kunna utgöra grund för utlämnandet av uppgifter ur systemet för skoglig information. Om en skogsvårdsförening på ovan nämnda grund hade tillgång till personuppgifter i systemet för skoglig information skulle den ha en fördel i förhållande till andra, privata aktörer som tillhandahåller skogstjänster när det gäller utlämnande av uppgifter. Eftersom lagförslaget centrala syfte är att skapa likvärdiga konkurrensförutsättningar för olika aktörer vid tillhandahållandet av skogstjänster föreslås i paragrafen en bestämmelse om att en skogsvårdsförening inte har rätt att ta del av personuppgifter med stöd av personuppgiftslagens 8 § 1 mom. 4 punkt.

**15 §. Beslutsfattande i skogsvårdsförening.** Den gällande lagen har haft som syfte att bland annat öka skogsvårdsföreningarnas storlek och därmed göra deras verksamhet mer effektiv. När lagen stiftades förenklade man beslutsfattandeprocessen i föreningarna för att de olika skogsägargrupperna skulle ha större möjlighet att delta i synnerhet i det beslutsfattande som gällde sammanslagning av skogsvårdsföreningar. Därför föreskrivs det i lagens 15 § 1 mom. att de fullmäktige som medlemmarna utser är obligatoriska organ i skogsvårdsföreningarna och utövar beslutanderätten. Enligt paragrafens gällande 3 mom. kan beslut om sammanslagning av skogsvårdsföreningar trots de allmänna bestämmelserna i föreningslagen fattas med enkel röstmajoritet. Dessa bestämmelser som främjar beslutsfattandet i och sammanslagning av skogsvårdsföreningar förblir oförändrade. Under den tid som den nuvarande lagen har varit i kraft har man förmått minska antalet skogsvårdsföreningar från de 265 som fanns

när lagen stiftades till 96 föreningar, och ytterligare sammanslagningar bör ännu göras.

Enligt den gällande lagen ska medlemmarna i föreningens styrelse väljas så att styrelsens sammansättning i tillräcklig mån är representativ för de olika delarna av skogsvårdsföreningens verksamhetsområde och skogsägarkåren. Med den senare avses såväl skogsägare som är bosatta utanför verksamhetsområdet som olika skogsägargrupper, exempelvis jordbrukare, liksom också andra personer som är aktiva i arbetslivet. Enligt förslaget ska det inte längre fastställas verksamhetsområden för föreningarna. Enligt förslaget finns det inte heller någon annan grund för att i lag utfärda bestämmelser om vilka som ska vara företrädare i en föreningens styrelse, utan avsikten är att föreningen i sina stadgar ska besluta om kraven på styrelsens sammansättning. I styrelsens sammansättning ska vid behov kunna beaktas exempelvis stora och små skogsägare, institutionella och enskilda ägare eller medlemmar som idkar landsbygdsnärningar och medlemmar som får sin utkomst på något annat sätt.

Enligt gällande 15 § 4 mom. har skogsvårdsföreningarna rätt att av Skatteförvaltningen få en förteckning över de skogsägare som är skyldiga att betala skogsvårdsavgift. Utifrån dessa uppgifter ska skogsvårdsföreningens valbestyrelse inrätta och lägga fram ett rösträttsregister över de föreningsmedlemmar och andra skogsägare inom föreningens verksamhetsområde som är röstberättigade vid fullmäktigeval. När skogsvårdsavgiften slopas kommer Skatteförvaltningen inte längre att samla in dessa uppgifter. Även om Skatteförvaltningen har de uppgifter om skogsägarna som behövs för skogsbeskattningen ska uppgifterna inte längre få överlätas till skogsvårdsföreningarna för det nuvarande ändamålet. Dessutom ska föreningarna enligt propositionen inte längre ha verksamhetsområden utifrån vilka man avgränsar vilka skogsägare som har rätt att rösta i föreningens val, utan avsikten är att rösträtten ska bestämmas på basis av medlemskap i en förening. Efter lagändringen ska föreningarna få de uppgifter de behöver om skogsägarna ur det register som förs av Finlands skogscentral. Till skogscentralens uppgifter hör att hålla registret över skogsägare



och informationen om skogstillgångarna uppdaterade samt att aktivera skogsägarna till att utöva skogsbruk. Skogsvårdsföreningarna kommer att behöva uppgifter om skog som medlemmarna äger i samband med förrättande av val men också när en ny förening ansöker om registrering. Dessutom kan föreningarna behöva uppgifter om skogsägarna till att värva nya medlemmar och marknadsföra sina tjänster. Föreningarna kan be Finlands skogscentral att lämna uppgifter på samma villkor som andra aktörer.

I den gällande lagens 15 § 4 mom. föreskrivs vidare att skogsvårdsföreningens fullmäktige tillsätter en valbestyrelse, som ansvarar för förrättandet av val. Det är inte mera nödvändigt att i lag föreskriva om hur valen ska förrättas utan det ska föreningen själv få besluta om.

Närmare bestämmelser om beslutsförfarandet i skogsvårdsföreningar ska vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

#### Bestämmelser som upphävs

Enligt förslaget ska 4, 5, 8, 9, 11–13, 16–19, 21 och 22 § i lagen om skogsvårdsföreningar upphävas. Dessutom slopas enligt förslaget regleringen av skogsvårdsföreningars affärsverksamhet enligt lagens 7 § och under det paragrafnummer som blir ledigt föreslås i stället en annan bestämmelse. Lagens 1 § 2 mom. samt 10 och 14 § ska enligt förslaget upphävas innan ändringen av lagen om skogsvårdsföreningar träder i kraft. Om detta ska bestämmas genom en separat lag såsom beskrivs nedan.

Lagens 4 §, som gäller skogsvårdsföreningarnas skyldighet att behandla de skogsägare som betalar skogsvårdsavgift opartiskt, föreslås bli upphävd eftersom avsikten är att bestämmelserna i föreningslagen ska tillämpas på förhållandet mellan skogsvårdsföreningarna och deras medlemmar. Lagens 5 § som också föreslås bli upphävd gäller skogsvårdsföreningarnas verksamhetsområden, som enligt förslaget ska slopas.

Enligt 7 § i den gällande lagen får en skogsvårdsförening inte idka handel genom att köpa eller sälja avverkningsrätter eller virke för egen räkning. Den får inte heller idka annan näringsverksamhet som inte är

nödvändig för uppnående av föreningens syfte eller utförande av dess uppgifter. En skogsvårdsförening får inte heller vara delägare eller medlem i en sammanslutning som huvudsakligen idkar verksamhet som är förbjuden för skogsvårdsföreningar. Detsamma gäller också delägarskap, medlemskap eller bestämmande inflytande i en sammanslutning inom vilken en sammanslutning i en koncern enligt bokföringslagens 6 § huvudsakligen idkar sådan verksamhet. Begränsningarna motiveras av de skogsvårdsavgifter som skogsvårdsföreningarna får och som kan jämföras med offentlig finansiering samt av att annan virkeshandelsverksamhet än sådan som sker på uppdrag av skogsägarna i dagens läge kan orsaka intressekonflikter mellan skogsvårdsföreningen och skogsägarna. När skogsvårdsavgiften slopas behövs inte begränsningarna längre för att trygga konkurrensneutraliteten. Samtidigt kommer konkurrensneutraliteten att förutsätta att man slopar begränsningarna för skogsvårdsföreningarnas affärsverksamhet för att skapa jämbördig konkurrens mellan föreningarna och de övriga serviceproducenterna i branschen.

Föreningsformen lämpar sig emellertid inte för egentlig närings- eller förvärvsverksamhet och får enligt föreningslagen inte heller användas för sådan verksamhet. Till skillnad från vad som är fallet med aktiebolagen och andelslagen finns i föreningslagen ingen beredskap för ekonomisk risktagning och organisering av förvaltningen i anslutning till en förenings affärsverksamhet eller för samordning av de medlemmars intressen som är involverade i föreningens affärsverksamhet. Föreningslagen innehåller inte heller bestämmelser om de rättsskyddsmedel som krävs för att trygga medlemmarnas och utomståendes grundade förväntningar på skydd i anslutning till affärsverksamheten eller bestämmelser om ekonomiska rapporter. För att hantera den ekonomiska risken, säkerställa verksamhetens transparens och trygga konkurrensneutraliteten bör också skogsvårdsföreningar bedriva sin egentliga affärsverksamhet i en sådan samfällighetsform som är avsedd för sådan verksamhet, exempelvis i form av aktiebolag eller andelslag. Det är emellertid inte nödvändigt att föreskriva särskilt om detta i lagen om skogs-

vårdsföreningar, eftersom utövandet av affärsverksamhet kommer att ligga utanför ramen för föreningsverksamheten i enlighet med det föreslagna 1 § 3 mom. och i enlighet med föreningslagen som det hänvisas till i den bestämmelsen.

Enligt förslaget kommer skogsvårdsföreningarna bättre än för närvarande att kunna trygga skogsägarnas intressen också via de tjänster de tillhandahåller, när begränsningarna i föreningarnas affärsverksamhet avlägsnas. Avsikten är att föreningarna efter eget gottfinnande ska få förvärva inkomster också för att kunna tillhandahålla sådana skogsvårdstjänster som skogsägarna på grund av tjänstens karaktär eller dåliga lönsamhet inte skulle ha tillgång till på marknadsvillkor. Medlemmarna i föreningen ska i föreningsstadgarna få besluta om affärsverksamhetens innehåll och omfattning och om i hurdan företags- eller annan form affärsverksamheten ska bedrivas.

Serviceproduktionen på marknadsvillkor ska i regel utgöra skattepliktig näringsverksamhet för skogsvårdsföreningarna oberoende av hur tjänsterna produceras eller vilka medlemmar eller köpare de riktas till. När det gäller beskattningen ska skogsvårdsföreningens ideologiska och allmännyttiga verksamhet bedömas från fall till fall.

När begränsningarna inom virkeshandeln avlägsnas kommer en skogsvårdsförening exempelvis att kunna grunda ett eget bolag som fokuserar på virkeshandelsverksamhet eller vara delägare i ett bolag som köper virke för egen räkning. Avlägsnandet av begränsningarna öppnar också upp för nya slags samarbetsformer mellan skogsvårdsföreningarna och den träanvändande industrin. Ändringarna innebär att betydelsen av såväl den nationella konkurrenslagstiftningen som Europeiska unionens konkurrensregler framhävs i föreningarnas och deras affärsföretags verksamhet. När det gäller konkurrenslagstiftningen kommer verksamheten att bedömas bl.a. med avseende på om den omfattar sådana avtal eller förfaranden mellan företag, vare sig i samma produktions- eller distributionsled eller på olika nivåer i produktions- eller distributionskedjan, som kan anses begränsa konkurrensen mellan företagen.

Eftersom skogsvårdsavgiften ska slopas föreslås det att lagens 8, 9 och 11–13 § slopas som obehövliga. De begränsningar i användningen av skogsvårdsavgiftsmedlen som anges i 12 § ska emellertid i enlighet med övergångsbestämmelserna tillämpas till den 31 december 2015. En motsvarande övergångsbestämmelse ska utfärdas genom en separat lag också i fråga om upphävandet av 14 § som gäller föreningarnas reservfonder.

Lagens 16 § föreslås bli upphävd, eftersom det inte mera finns behov för särskilda bestämmelser om bokföring och revision i föreningarna. I samband med att skogsvårdsavgifterna slopas kan kravet på bokföring av skogsvårdsavgiftsmedel i paragrafens 1 mom. slopas, likaså paragrafens 2 mom. som gäller behörighetskraven för föreningens revisor. Eftersom skogsvårdsföreningarna inte längre ska ha rätt till skogsvårdsavgifter av skattenatur kan de allmänna bestämmelserna i revisionslagen (459/2007) och föreningslagen tillämpas på revision i föreningarna. Beror på verksamhetens art och omfattning i enskilda skogsvårdsföreningar ska också verksamhetsgranskning enligt föreningslagen betraktas som en tillräcklig åtgärd. Skogsvårdsföreningen ska i fortsättningen även besluta om räkenskapsperiodens längd i enlighet med de allmänna bestämmelser som gäller detta och efter sina egna behov.

Lagens 17 och 18 §, som gäller jäv och skadeståndsskyldighet för styrelsemedlemmar och funktionärer i en skogsvårdsförening, föreslås bli upphävd som obehövliga. I deras ställe ska bestämmelserna i föreningslagen tillämpas. 18 § om skadeståndsskyldighet ska dock enligt en övergångsbestämmelse tillämpas på en gärning eller försumelse som skett under den gällande lagen. Också 19 § som gäller anmälningar till föreningsregistret föreslås bli upphävd som obehövlig. En bestämmelse motsvarande paragrafens 3 mom. och som gäller användningen av ordet "metsänhoitoyhdistys" eller "skogsvårdsförening" i namnet på en förening föreslås bli 3 mom. i den ändrade 3 §.

Enligt förslaget ska lagen inte längre innehålla bestämmelser med stöd av vilka Finlands skogscentral utövar beslutanderätt eller vars iakttagande skogscentralen övervakar. Därför föreslås det att lagens 21 § som gäller

ändringssökande och 22 § som gäller tillsyn och påföljder upphävs.

#### Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Den föreslagna lagen om ändring av lagen om skogsvårdsföreningar föreslås träda i kraft den 1 januari 2015. Målet är att skogsvårdsföreningarna, deras intresseorganisationer och myndigheterna ska ha ett års frist att bereda verkställigheten av lagen efter det att lagen har antagits. Ändringen av lagen om skogsvårdsföreningar föranleder åtgärder t.ex. för att skapa nya förfaranden för att förvalta föreningarnas medlemsavgifter och skaffa sådan annan information om skogsägare som föreningen kan ha nytta av, bereda ändringar i föreningarnas stadgar exempelvis när det gäller grunderna för fastställandet av medlemsavgifter och beslutsfattandet i fråga om dem samt införa arrangemang för uppbörden av medlemsavgifter. Intresseorganisationerna och myndigheterna bör sörja för att föreningarna och skogsägarna får den information de behöver och att de ges vägledning. Myndighetsinformationen och vägledningen ska genomföras inom ramen för det normala tjänstearbetet.

Enligt 2 mom. i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska de nuvarande skogsvårdsföreningarna från och med den 1 januari 2015 betraktas som föreningar som registrerats i enlighet med den nya 3 §. Föreningarna övergår därmed som sådana med alla rättigheter och skyldigheter till att omfattas av den nya lagen. Om stadgarna för en förening innehåller bestämmelser som står i strid med de nya bestämmelserna ska i stället bestämmelserna i lagen tillämpas. När de nya bestämmelserna träder i kraft förfaller enligt förslaget skogscentralens beslut som gäller en skogsvårdsförenings verksamhetsområde.

Enligt 3 mom. i övergångsbestämmelserna ska användningen av skogsvårdsavgiftsmedlen begränsas i enlighet med 12 § i den gällande lagen också efter det att de nya bestämmelserna har trätt i kraft. Avsikten är att begränsningarna ska gälla till den 31 december 2015. Den gällande lagens bestämmelser ska också tillämpas på den bokföring, revision och övervakning och det eventuella ändringssökande som gäller användningen av

medlen. Vid fastställandet av fristen har man beaktat att skogsvårdsavgifter enligt förslaget tas ut sista gången för år 2013 och att dessa medel redovisas för föreningarna i huvudsak vid slutet av 2014. Det årliga beloppet av influtna skogsvårdsavgifter motsvarar i regel en förenings omkostnader under ett år. Med beaktande av beloppet av dessa medel och av de andra skogsvårdsavgiftsmedel som föreningarna eventuellt har är det inte motiverat att fortsätta att tillämpa begränsningarna och de krav på bokföring och revision som de förutsätter samt myndighetstillsynen utöver den föreslagna tidsfristen. Ett år ska anses vara tillräckligt för att säkerställa att inga medel styrs till föreningarnas affärsverksamhet på ett sätt som snedvrider konkurrensen.

Den nuvarande lagens 18 §, som gäller skadeståndsskyldighet för styrelsemedlemmar och funktionärer i en skogsvårdsförening, ska enligt 4 mom. i övergångsbestämmelserna tillämpas på en gärning eller en försummelse som har skett när den gällande lagen har varit i kraft. Paragrafen ska också tillämpas på skador som uppstår på grund av att de begränsningar i användningen av skogsvårdsavgiftsmedel som gäller till slutet av år 2015 har åsidosatts.

Enligt 11 § 2 mom. i den gällande lagen ska sådana skogsvårdsavgifter som uppbärs från ett område som inte har en fungerande skogsvårdsförening redovisas till skogscentralen. Skogscentralerna har genom lagen om Finlands skogscentral (418/2011) ombildats till Finlands skogscentral. Om Finlands skogscentrals bokföring när den föreslagna lagändringen träder i kraft fortfarande omfattar medel av ovannämnda slag ska centralen med stöd av 5 mom. i övergångsbestämmelsen använda medlen för främjande av privat-skogsbruk senast den 31 december 2016.

En liten andel av skogsvårdsavgifterna betalas till Skatteförvaltningen med fördröjning. Exempelvis år 2013 har Skatteförvaltningen ännu fått inbetalningar som avser skogsvårdsavgiften för 2006. På basis av uppgifterna från tidigare år kommer beloppet av försenade skogsvårdsavgifter för 2013 och perioden före det att uppgå till 150 000 euro efter lagens ikraftträdande, dvs. efter år 2015. Av denna summa utgör 3 000 euro Skatteförvaltningens uppbördsprovision. För att re-

dovisa dessa avgifter blir Skatteförvaltningen tvungen att lägga till en särskild funktion i det färdiga program som kommer att tas i drift under de närmaste åren. Alternativt måste Skatteförvaltningen behandla avgifterna manuellt, vilket kommer att medföra stora kostnader i förhållande till de influtna avgifterna. Därför föreslås i 6 mom. i övergångsbestämmelserna att Skatteförvaltningen ska redovisa skogsvårdsavgifter till skogsvårdsföreningarna sista gången i samband med den periodiska redovisningen i december 2015. Därefter ska Skatteförvaltningen redovisa skogsvårdsavgifterna till staten. Skatteförvaltningen kompenserar enligt förslaget föreningarna för de uteblivna avgifterna genom att från och med december 2014 sänka uppborndsprovisionen från nuvarande 2 procent till 1,4 procent. Eftersom beloppet av de årligen redovisade avgifterna uppgår till 27–29 miljoner euro kommer den sänkta uppborndsprovisionen att kompensera föreningarna för de uteblivna avgifterna till fullt belopp. Kompensationsbeloppet uppgår till 160–170 000 euro. Avsikten är att föreningarna ska kunna disponera medlen till största delen redan i december 2014. Om Skatteförvaltningen skulle redovisa avgifterna skulle de inflyta till föreningarna småningom först efter år 2015.

Enligt 7 mom. i övergångsbestämmelserna ska ärenden som är anhängiga när de nya bestämmelserna träder i kraft slutföras i enlighet med de nuvarande bestämmelserna. Detta gäller exempelvis uppbornds-förfarandet i fråga om de skogsvårdsavgifter som tas ut för sista gången och ändringssökandet i samband med det. Ärenden vars behandling det föreskrivs om särskilt i övergångsbestämmelserna utgör undantag från detta.

## **1.2 Lag om upphävande av vissa bestämmelser i lagen om skogsvårdsföreningar**

Ändringarna i lagen om skogsvårdsföreningar avses träda i kraft den 1 januari 2015. Enligt förslaget ska skogsvårdsföreningarnas rätt att ta ut skogsvårdsavgift emellertid slopas ett år tidigare, dvs. vid ingången av 2014. Det föreslås därför att lagens 1 § 2 mom. om

skogsvårdsavgift ska upphävas genom en separat lag.

Förslaget syftar till att föreningarna inte samtidigt ska samla både medel som inflyter av de nuvarande skogsvårdsavgifterna av skattenatur och medel som inflyter av de privaträttsliga medlemsavgifter som tas ut efter ändringen. Skogsvårdsavgift ska alltså tas ut av skogsägarna för sista gången för år 2013. Beslut som gäller denna avgift ska fattas vid skogsvårdsföreningarnas möten i slutet av 2013. Skatteförvaltningen ska ta ut avgifterna år 2014 i samband med beskattningen för år 2013 och redovisa dem för skogsvårdsföreningarna i huvudsak vid slutet av 2014.

Enligt förslaget ska en skogsvårdsförening efter att bestämmelsen om skogsvårdsavgift har upphävts fortfarande ha rätt att få de avgifter som avser tiden före den 1 januari 2014. Föreningarna ska alltså bevara rätten till tidigare avgifter oberoende av när Skatteförvaltningen tar ut avgifterna hos skogsägarna och redovisar dem till föreningarna. I lagen om ändring av lagen om skogsvårdsföreningar ska dock tas in en övergångsbestämmelse som gäller redovisningen av avgifterna efter december 2015.

Samtidigt som skogsvårdsavgifterna slopas ska också lagens 10 § som gäller befrielse från skogsvårdsavgift upphävas. De ansökningar om befrielse från skogsvårdsavgift som skogscentralen inte senast den 31 december 2013 har fattat beslut om ska förfalla.

Enligt förslaget ska skogsvårdsföreningarnas rätt till skogsvårdsavgift slopas innan föreningarna kan inleda verksamheten enligt de nya bestämmelserna och den insamling av medlemsavgiftsmedel som hör till verksamheten. Att avgiften slopas på förhand har emellertid ingen ekonomisk betydelse för föreningarna, eftersom en förening kan börja samla in medlemsavgifter från ingången av 2015 så snart den har fått de sista skogsvårdsavgifterna.

Dessutom kan föreningarna enligt förslaget ta i bruk sina lagstadgade reservfonder från ingången av 2014. Enligt 14 § i den gällande lagen ska en skogsvårdsförening ha en reservfond vars medel ska uppgå till åtminstone beloppet av de skogsvårdsavgifter som i medeltal influtit till föreningen under de tre närmast föregående åren. I skogsvårdsföre-

ningarnas bokslut finns för närvarande i reservfonderna upptecknad förmögenhet till ett belopp av sammanlagt ca 35 miljoner euro. Enligt den gällande lagen får föreningarna använda de medel som hör till reservfondens minimibelopp när särskilda skäl kräver det och under förutsättning att skogscentralen ger tillstånd att använda medlen. Det föreslås att även lagens 14 § upphävas den 1 januari 2014, varefter föreningarna ska få använda fondmedlen utan särskilda skäl och utan att behöva ansöka om tillstånd för användningen hos skogscentralen.

I fråga om användningen av reservfundsmedlen gäller enligt förslaget samma begränsningar som i fråga om de nuvarande skogsvårdsavgiftsmedlen. Enligt förslaget ska på användningen av reservfundsmedlen och tillsynen över användningen av medlen tillämpas samma bestämmelser som på skogsvårdsavgiftsmedlen i den nuvarande lagen. Utöver medel som härrör från skogsvårdsavgifter kan föreningarnas reservfonder även innehålla medel som skaffats exempelvis genom föreningarnas affärsverksamhet. Eftersom reservfonderna enligt den gällande lagen är avsedda att säkerställa kontinuiteten i den verksamhet som finansieras med föreningarnas skogsvårdsavgift ska också de begränsningar i användningen som gäller under övergångsperioden tillämpas på hela fonden oberoende av medlens ursprung. Begränsningarna ska också gälla de medel som föreningen eventuellt får genom att realisera förmögenhet som ingår i fonden. Avsikten är att begränsningarna ska gälla i två års tid efter att fondmedlen har frigjorts, dvs. till den 31 december 2015. Efter tidsfristen ska de kvarvarande reservfundsmedlen och den egendom som finns i fonderna stå till föreningarnas förfogande på normalt sätt

## **2 Närmare bestämmelser och föreskrifter**

I förordningen om skogsvårdsföreningar utfärdas närmare bestämmelser om verkställigheten av den gällande lagen. På grund av de ändringar som föreslås i lagen ska merparten av bestämmelserna i förordningen upphävas som obehövliga. De bestämmelser som

föreslås bli upphävda gäller bl.a. en förenings verksamhetsområde, användningen av skogsvårdsavgiftsmedlen samt sändande av uppgifter som gäller föreningen till skogscentralen och Skatteförvaltningen. Bestämmelser om skogsvårdsföreningarnas och de övriga branschaktörernas skyldighet att lämna uppgifter om sin verksamhet för statistikändamål ska utfärdas separat. Alternativa regleringssätt ska utredas bl.a. i samband med lagberedningen som gäller Naturresurscentralen, så att de nya bestämmelserna kan träda i kraft vid ingången av 2015.

## **3 Ikraftträdande**

Lagen om ändring av lagen om skogsvårdsföreningar föreslås träda i kraft den 1 januari 2015. Lagen om upphävande av vissa bestämmelser i lagen om skogsvårdsföreningar, som avser upphävande av de bestämmelser i den nuvarande lagen som gäller skogsvårdsavgiften och föreningarnas reservfonder, föreslås emellertid träda i kraft redan den 1 januari 2014.

## **4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning**

Den nuvarande lagen om skogsvårdsföreningar stiftades på det sätt som bestäms i 67 § i den tidigare gällande riksdagsordningen. Grund för avvikelserna från den vanliga lagstiftningsordningen var bestämmelserna i lagens 8 § 3 mom. och 9 § 1 mom., som ger skogsvårdsföreningarna rätt omfattande prövningsrätt vid fastställande av beloppet av skogsvårdsavgiften.

Enligt förslaget upphävs samtliga bestämmelser i den gällande lagen som avser skogsvårdsavgiften. I förslaget ingår inga nya bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordning, och inte heller någon annan regel som är av betydelse med tanke på skyddet av de grundläggande fri- och rättigheterna. Lagförslaget kan således behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

## 1.

**Lag****om ändring av lagen om skogsvårdsföreningar**

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen om skogsvårdsföreningar (534/1998) 4, 5, 8, 9, 11–13, 16–19, 21 och 22 §, av dem 11 och 13 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 514/2010, 17 § sådan den lyder i lag 1142/2003 och 21 och 22 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 318/2007,  
*ändras* rubriken för 1 § och 1 § 1 mom. samt 3, 6, 7 och 15 § samt  
*fogas* till 1 § ett nytt 3 mom. som följer:

## 1 §

*Skogsvårdsföreningens syfte och uppgifter*

En skogsvårdsförening är en sammanslutning av skogsägare. Syftet med en skogsvårdsförening är att främja lönsamheten hos det skogsbruk som skogsvårdsföreningens medlemmar bedriver och uppnåendet av de övriga mål som medlemmarna uppställt för sitt skogsbruk, främja en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar skötsel och användning av skogarna samt övervaka medlemmarnas intressen.

En skogsvårdsförening har till uppgift att erbjuda sina medlemmar tjänster i anslutning till skogsägarande och skogsbruk. På en skogsvårdsförenings rätt att bedriva ekonomisk verksamhet tillämpas 5 § i föreningslagen (503/1989).

## 3 §

*Bildande och registrering av en skogsvårdsförening*

En förening kan registreras som en i denna lag avsedd skogsvårdsförening när dess medlemskår vid ansökan om registrering omfattar minst 300 skogsägare som på basis av äganderätt eller ständig besittningsrätt sammanlagt innehar minst 10 000 hektar mark som kan användas till skogsbruk.

Till ansökan om registrering av en skogsvårdsförening ska det fogas ett utlåtande från Finlands skogscentral om att de förutsättningar för registrering som avses i 1 mom. är uppfyllda.

Namnet på en registrerad skogsvårdsförening ska innehålla ordet "metsänhoitoyhdistys" eller ordet "metsäreviiri", eller motsvarande ord på svenska, antingen "skogsvårdsförening" eller "skogsrevir". Dessa ord får inte användas i namnet på någon annan förening.

På bildandet av en skogsvårdsförening och på registreringsförfarandet i övrigt tillämpas vad som i föreningslagen föreskrivs om bildande och registrering av en förening.

## 6 §

*Medlemskap i en skogsvårdsförening*

Som medlemmar i en skogsvårdsförening kan godkännas en skogsägare som avses i 2 §. Om en skog ägs av flera gemensamt kan samtliga samägare godkännas som medlemmar i skogsvårdsföreningen. Om en samfällad skog som avses i lagen om samfällda skogar (109/2003) är medlem i en skogsvårdsförening har varje delägare i den samfällda skogen rätt att bli medlem i föreningen. En fysisk eller juridisk person som inte äger skog kan godkännas som stödmedlem utan rösträtt i föreningen.

## 7 §

*Rätt att få uppgifter ur Finlands skogscentrals system för skoglig information*

På en skogsvårdsförenings rätt att få uppgifter ur Finlands skogscentrals system för skoglig information tillämpas lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig information (419/2011). En skogsvårdsförening har dock inte rätt att få personuppgifter på den grund som avses i 8 § 1 mom. 4 punkten i personuppgiftslagen (523/1999).

## 15 §

*Beslutsfattande i skogsvårdsförening*

Den beslutanderätt som tillkommer skogsvårdsföreningens medlemmar utövas av fullmäktige, vars ledamöter föreslagits av medlemmarna och utsetts genom val. Om skogen ägs av ett samfund, en sammanslutning eller en samfällid förmån som avses i 2 § 2 mom. eller av makar gemensamt, har skogsägarna en gemensam röst. Fullmäktige väljs på en gång utan indelning i valdistrikt med anlitande av posten. När en skogsvårdsförening sammanslås med en annan kan fullmäktige likväl första gången väljas med iakttagande av indelning i valdistrikt. Fullmäktiges mandattid är fyra år.

När beslut fattas om sammanslagning av skogsvårdsföreningar och om arrangemang i samband med sammanslagningarna, gäller som beslut, trots 27 § i föreningslagen, den mening som vid omröstning fått mer än hälften av rösterna. Vid lika röstetal gäller som beslut den mening som mötets ordförande meddelar att han omfattar eller, om omröstning sker vid ett särskilt omröstningstillfälle eller med anlitande av posten, den mening som vinner vid lottdragning. I en skogsvårdsförenings stadgar får det inte finnas bestämmelser som tillåter avvikelser från denna beslutsordning.

Bestämmelser om valet av fullmäktige för en skogsvårdsförening utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 ..

En skogsvårdsförening som har registrerats i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag ska betraktas som en skogsvårdsförening som har registrerats enligt 3 § i denna lag. Om stadgarna för en skogsvårdsförening innehåller bestämmelser som står i strid med denna lag, ska bestämmelserna i denna lag tillämpas i deras ställe. Skogscentralens beslut om en skogsvårdsförenings verksamhetsområde upphör att gälla vid denna lags ikraftträdande.

På användningen och på tillsynen över användningen av skogsvårdsavgifter redovisade till en skogsvårdsförening med stöd av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de genom denna lag upphävda bestämmelserna i 12 § 1, 2 och 4 mom. samt 16, 21 och 22 § fram till den 31 december 2015.

På skadestånd som grundar sig på en handling eller försummelse som skett före ikraftträdandet av denna lag tillämpas 18 § som upphävts genom denna lag. Den paragrafen tillämpas också på skada som under perioden från ikraftträdandet av denna lag till och med den 31 december 2015 orsakas genom överträdelse av de genom denna lag upphävda bestämmelserna i 12 § 1 och 2 mom.

De medel som redovisats till skogscentralerna i enlighet med det genom denna lag upphävda 11 § 2 mom. ska Finlands skogscentral använda för främjande av privat-skogsbruk senast den 31 december 2016.

Av de skogsvårdsavgifter som från och med den 1 december 2014 tas ut inom en skogsvårdsförenings verksamhetsområde redovisas 98,6 procent till skogsvårdsföreningen, och 1,4 procent till Skatteförvaltningen som ersättning för uttag och redovisning av avgifterna. Skatteförvaltningen redovisar skogsvårdsavgifter till skogsvårdsföreningarna för sista gången i samband med den periodiska redovisningen i december 2015. Därefter redovisar Skatteförvaltningen skogsvårdsavgifterna till staten.

Behandlingen av ärenden som är anhängiga när denna lag träder i kraft slutförs i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, om inte något annat föreskrivs ovan.

**2.****Lag****om upphävande av vissa bestämmelser i lagen om skogsvårdsföreningar**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

**1 §**

Genom denna lag upphävs 1 § 2 mom. samt 10 och 14 § i lagen om skogsvårdsföreningar (534/1998).

**2 §**

Denna lag träder i kraft den 20 . En skogsvårdsförening har dock också efter ikraftträdandet av lagen rätt till de skogsvårdsavgifter som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

Sådana ansökningar om befrielse från skogsvårdsavgift som skogscentralen inte har meddelat beslut om före dagen för ikraftträdandet av lagen förfaller när lagen träder i kraft.

På användningen och tillsynen över användningen samt på bokföring och revision av medlen i en skogsvårdsförenings reservfond och av medel som kommit i deras ställe tillämpas fram till den 31 december 2014 vad som i 12 § 1, 2 och 4 mom. samt 16, 21 och 22 § i lagen om skogsvårdsföreningar bestäms om skogsvårdsavgift. Därefter ska tillämpas vad som i 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om skogsvårdsföreningar ( / ) föreskrivs om skogsvårdsavgift.

---

Helsingfors den 19 september 2013

**Statsminister**

**JYRKI KATAINEN**

Jord- och skogsbruksminister *Jari Koskinen*



*Bilaga  
Parallelltext*

## Lag

### om ändring av lagen om skogsvårdsföreningar

I enlighet med riksdagens beslut  
upphävs i lagen om skogsvårdsföreningar (534/1998) 4, 5, 8, 9, 11–13, 16–19, 21 och 22 §,  
av dem 11 och 13 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 514/2010, 17 § sådan den lyder i lag  
1142/2003 och 21 och 22 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 318/2007,  
ändras rubriken för 1 § och 1 § 1 mom. samt 3, 6, 7 och 15 § samt  
fogas till 1 § ett nytt 3 mom. som följer:

#### *Gällande lydelse*

#### 1 §

#### *Syftet med skogsvårdsföreningar*

En skogsvårdsförening är en sammanslutning av skogsägare vilken har till syfte att främja lönsamheten hos det skogsbruk som skogsägarna idkar och uppnåendet av de övriga mål som de uppställt för sitt skogsbruk samt främja en i ekonomiskt, ekologiskt och socialt hänseende hållbar skötsel och användning av skogarna.

#### *Förslagen lydelse*

#### 1 §

#### ***Skogsvårdsföreningens syfte och uppgifter***

En skogsvårdsförening är en sammanslutning av skogsägare. Syftet med en skogsvårdsförening är att främja lönsamheten hos det skogsbruk som skogsvårdsföreningens medlemmar bedriver och uppnåendet av de övriga mål som medlemmarna uppställt för sitt skogsbruk, främja en ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar skötsel och användning av skogarna samt övervaka medlemmarnas intressen.

En skogsvårdsförening har till uppgift att erbjuda sina medlemmar tjänster i anslutning till skogsäggande och skogsbruk. På en skogsvårdsförenings rätt att bedriva ekonomisk verksamhet tillämpas 5 § i föreningslagen (503/1989).

#### 3 §

#### *Skogsvårdsföreningens allmänna uppgift*

En skogsvårdsförening har till uppgift att inom sitt verksamhetsområde erbjuda skogsägarna de tjänster som de behöver när de idkar skogsbruk och att ordna sådan fackmannahjälp som skogsägarna därvid kan behöva.

#### 3 §

#### ***Bildande och registrering av en skogsvårdsförening***

En förening kan registreras som en i denna lag avsedd skogsvårdsförening när dess medlemskår vid ansökan om registrering omfattar minst 300 skogsägare som på basis av äganderätt eller ständig besittningsrätt sam-

manlagt innehar minst 10 000 hektar mark som kan användas till skogsbruk.

Till ansökan om registrering av en skogsvårdsförening ska det fogas ett utlåtande från Finlands skogscentral om att de förutsättningar för registrering som avses i 1 mom. är uppfyllda.

Namnet på en registrerad skogsvårdsförening ska innehålla ordet "metsänhoitoyhdistys" eller ordet "metsäreviiri", eller motsvarande ord på svenska, antingen "skogsvårdsförening" eller "skogsrevir". Dessa ord får inte användas i namnet på någon annan förening.

På bildandet av en skogsvårdsförening och på registreringsförfarandet i övrigt tillämpas vad som i föreningslagen föreskrivs om bildande och registrering av en förening.

## 4 §

(upphävs)

**Krav på opartiskhet**

En skogsvårdsförening och dess anställda skall behandla de skogsägare som betalar skogsvårdsavgift opartiskt. När det är fråga om uppgifter i anslutning till virkeshandel får skogsvårdsföreningen eller dess anställda inte heller genom egna åtgärder försätta köparna inbördes i olika ställning.

I syfte att utjämna betydande skillnader i sammangående skogsvårdsföreningars förmögenhet kan avvikelse från det i 1 mom. nämnda kravet på opartiskhet göras i fråga om skyldigheten att betala skogsvårdsavgift under högst tre år.

## 5 §

(upphävs)

**Skogsvårdsförenings verksamhetsområde**

Skogscentralen fastställer på ansökan gränserna för skogsvårdsföreningens verksamhetsområde. Den skogscentral är behörig inom vars verksamhetsområde det finns mest sådan för fastställelse förelagd mark som kan användas till skogsbruk.

En skogsvårdsförenings verksamhetsområde skall fastställas till en sådan storlek att det med hjälp av de skogsvårdsavgifter och andra inkomster som inflyter från verksamhetsområdet är möjligt för skogsvårdsföre-

ningen att skaffa tillräckligt med personal och andra resurser för att uppnå sitt syfte och utföra sina uppgifter. Ett mål är även att skogsvårdsföreningens gränser i mån av möjlighet skall följa andra förvaltningsgränser. På grund av särskilt vägande orsaker kan man avvika från dessa krav.

Närmare bestämmelser om skogsvårdsförenings verksamhetsområde utfärdas genom förordning.

## 6 §

*Medlemskap i skogsvårdsförening*

Medlemmar i en skogsvårdsförening är, om de inte avböjer medlemskap, de skogsägare som har besittningsrätt till skog inom föreningens verksamhetsområde och är skyldiga att för skogen betala skogsvårdsavgift till skogsvårdsföreningen. I fråga om en fastighet eller ett område som ägs av flera gemensamt är alla ägare på det sätt som avses ovan medlemmar i skogsvårdsföreningen. Andra skogsägare har rätt att bli medlemmar så som bestäms i föreningslagen (503/1989).

En skogsägars medlemskap i en skogsvårdsförening börjar när föreningens verksamhetsområde har fastställts och föreningen registrerats. Medlemskapet i en skogsvårdsförening upphör när skogsägars skriftliga anmälan om utträde har inkommit till skogsvårdsföreningen. I skogsvårdsföreningens stadgar kan inte bestämmas att utträdet träder i kraft först efter en bestämd tid eller rätten till utträde på andra sätt begränsas.

Om uteslutning av en medlem i en skogsvårdsförening gäller föreningslagen. Utträde eller uteslutning ur en skogsvårdsförening upphäver inte rätten för en skogsägare som betalar skogsvårdsavgift att få service av skogsvårdsföreningen.

## 7 §

*Verksamhet inom virkeshandel och drivning*

En skogsvårdsförening får inte idka handel genom att köpa eller sälja avverkningsrätter eller virke för egen räkning eller idka annan näringsverksamhet som inte är nödvändig för

## 6 §

*Medlemskap i en skogsvårdsförening*

Som medlemmar i en skogsvårdsförening kan godkännas en skogsägare som avses i 2 §. Om en skog ägs av flera gemensamt kan samtliga samägare godkännas som medlemmar i skogsvårdsföreningen. Om en samfällad skog som avses i lagen om samfällda skogar (109/2003) är medlem i en skogsvårdsförening har varje delägare i den samfällda skogen rätt att bli medlem i föreningen. En fysisk eller juridisk person som inte äger skog kan godkännas som stödmedlem utan rösträtt i föreningen.

## 7 §

***Rätt att få uppgifter ur Finlands skogscentrals system för skoglig information***

På en skogsvårdsförenings rätt att få uppgifter ur Finlands skogscentrals system för skoglig information tillämpas lagen om Finlands skogscentrals system för skoglig infor-

uppnående av föreningens syfte eller utförande av dess uppgifter. En skogsvårdsförening kan ingå virkeshandelsavtal, med undantag för energivirke och virke som levereras till småföretag för egen förädling inom skogscentralens verksamhetsområde, endast med skriftliga fullmakter i de ifrågavarande skogsägarnas namn. Med energivirke avses i denna lag utöver virke avsett till bränsle även gagnvirke från samma stämplingspost. Med småföretag avses i denna lag ett företag vars huvudsakliga verksamhetsområde är träförädling och vars årliga genomsnittsförbrukning uppgår till mindre än 6 000 kubikmeter fast mått rundvirke.

I fråga om virkeshandel och drivning i samband därmed, utom då det gäller energivirke eller sådant i 1 mom. avsett virke som småföretag behöver, kan skogsvårdsföreningen ge fackmannahjälp och service bara åt säljaren eller av denne befullmäktigat ombud. Denna service får dock inte försvaga den fackmannahjälp som ges skogsägarna för uppgifter inom skogsvården.

En skogsvårdsförening får inte vara delägare eller medlem i en sammanslutning, som huvudsakligen idkar verksamhet förbjuden för skogsvårdsföreningar. Detsamma gäller delägarskap, medlemskap eller bestämmande inflytande i en sammanslutning, inom vilken en sammanslutning i en koncern enligt 6 § bokföringslagen (1336/1997) huvudsakligen idkar sådan verksamhet.

Närmare bestämmelser om skogsvårdsföreningens samt dess förtroendevaldas och anställdas verksamhet inom virkeshandel och drivning utfärdas genom beslut av det ministerium som är behörigt i skogsbruksfrågor.

8 §

(upphävs)

### **Grunderna för skogsvårdsavgiften**

*För sådan mark som kan användas till skogsbruk skall i skogsvårdsavgift betalas skogsägarvis en grundavgift och en hektarbestämd avgift. Grundavgiften är 70 procent av det aritmetiska medeltalet för medelrotpriset per kubikmeter virke under de tre närmast föregående kalenderåren i hela landet.*

*För den hektarbestämda avgiften indelas landet i fyra zoner som följer:*

*mation (419/2011). En skogsvårdsförening har dock inte rätt att få personuppgifter på den grund som avses i 8 § 1 mom. 4 punkten i personuppgiftslagen (523/1999).*

1) Till den första zonen hör hela Södra Finlands län samt de kommuner i Västra Finlands län och Östra Finlands län som inte hör till den andra zonen.

2) Till den andra zonen hör i Västra Finlands län kommunerna Alahärmä, Alajärvi, Alavus, Bötom, Dragsfjärd, Etseri, Evijärvi, Gustavs, Halsua, Himanka, Honkajoki, Houtskär, Ilmajoki, Iniö, Jakobstad, Jalasjärvi, Jurva, Jämijärvi, Kankaanpää, Kannus, Karleby, Karstula, Karvia, Kaskö, Kauhajoki, Kauhava, Kaustby, Kelviå, Kihniö, Kinnula, Kivijärvi, Korpo, Korsholm, Korsnäs, Korttejärvi, Kristinestad, Kronoby, Kuortane, Kurikka, Kyyjärvi, Laihela, Lappajärvi, Lappo, Larsmo, Lehtimäki, Lestijärvi, Lillkyro, Lochteå, Malax, Maxmo, Merimasku, Nagu, Nurmo, Nykarleby, Närpes, Oravais, Parkano, Pedersöre, Perho, Peräseinäjoki, Pihtipudas, Pylkönmäki, Rimito, Sastmola, Seinäjoki, Siikainen, Soini, Storkyro, Storå, Toholampi, Tövsala, Töysä, Ullava, Vasa, Velkua, Vetil, Vimpele, Västanfjärd, Vörå, Ylihärmä, Ylistaro och Östermark, i Östra Finlands län kommunerna Ilomants, Juuka, Kiuruvesi, Lieksa, Nurmes, Polvijärvi, Rautavaara, Sonkajärvi, Valtimo och Vieremä samt i Uleåborgs län de kommuner som inte hör till den tredje zonen.

3) Till den tredje zonen hör Kuusamo, Pudasjärvi och Taivalkoski i Uleåborgs län samt de kommuner i Lapplands län som inte hör till den fjärde zonen.

4) Till den fjärde zonen hör Enontekis, Enare och Utsjoki i Lapplands län.

Den hektarbestämda avgiften kan inom den första zonen vara högst elva procent, inom den andra zonen högst sju procent, inom den tredje zonen högst tre procent och inom den fjärde zonen högst en och en halv procent av det aritmetiska medeltalet för medelrotpriset per kubikmeter virke under de tre närmast föregående kalenderåren i hela landet. Maximibeloppet av den arealbaserade skogsvårdsavgift som skogsägaren skall betala till skogsvårdsförening är inom alla zoner trettio gånger det aritmetiska medeltalet för medelrotpriset per kubikmeter virke under de tre närmast föregående kalenderåren i hela landet.

9 §

(upphävs)

***Påförande av skogsvårdsavgiften***

*Skogsvårdsföreningen beslutar om den hektarbestämda avgiftens storlek för ett kalenderår i sänder. Utanför skogsvårdsföreningarnas verksamhetsområden uttas en grundavgift och i hektarbestämd avgift hälften av det zonbestämda maximibelopp som avses i 8 § 3 mom.*

*Skogsvårdsavgift påförs inte, om arealen av en skogsägares mark som kan användas till skogsbruk inom skogsvårdsföreningens verksamhetsområde understiger tolv hektar i Lapplands län, sju hektar i Uleåborgs län och fyra hektar i landet i övrigt. En skogsägare som på det sätt som avses i 6 § 1 mom. har blivit medlem i en skogsvårdsförening är dock skyldig att betala grundavgiften så länge han är medlem i skogsvårdsföreningen.*

*Det i skogsbruksfrågor behöriga ministeriet fastställer årligen på framställning av Skogsforskningsinstitutet det aritmetiska medeltalet för medelrotpriset per kubikmeter virke under de tre närmast föregående kalenderåren i hela landet.*

11 §

(upphävs)

***Redovisning av avgifter***

*Av de skogsvårdsavgifter som uppbärs inom en skogsvårdsförenings verksamhetsområde redovisas 98 procent till skogsvårdsföreningen och två procent till Skatteförvaltningen som ersättning för uppbörden och redovisningen av avgifterna. En skogsvårdsförening kan likväl inte få medlen förrän föreningens verksamhetsområde har fastställts.*

*De skogsvårdsavgifter som uppbärs utanför skogsvårdsförenings verksamhetsområde redovisas till skogscentralen.*

12 §

(upphävs)

***Användning av medlen***

*En skogsvårdsförening skall använda de medel som inflyter med stöd av 11 § 1 mom. i främsta hand till sådan rådgivning, utbild-*

ning och information till skogsägarna inom dess verksamhetsområde som avser skogs-skötsel eller som i allmänhet främjar skogs-bruket samt för skogsvårdsföreningens admi-nistrativa uppgifter. Medel får användas för att främja en bärkraftig skötsel och använd-ning av skogarna samt för att trygga förut-sättningarna för biologisk mångfald i sko-garna. Medlen är avsedda för att främja åt-gärder som är viktiga speciellt ur virkespro-duktionssynvinkel.

Skogsvårdsavgifter får inte användas till de egentliga arbetskostnaderna för sådan ar-betstjänst som skogsvårdsföreningen tillhan-dahåller och inte heller annars på ett sådant sätt som innebär en väsentlig snedvridning av konkurrensen. Skogsvårdsavgifter får inte heller användas till virkeshandelsverksamhet, med undantag för uppgörande av virkesför-säljningsplaner.

Skogscentralen skall av de medel som infly-ter till den med stöd av 11 § 2 mom. deponera hälften att överlåtas till skogsvårdsförening som senare inleder sin verksamhet inom om-rådet, medan hälften av medlen skall använ-das till att främja det enskilda skogsbruket inom området.

Närmare bestämmelser om användningen av de avgifter som uppbärs med stöd av den-na lag utfärdas genom förordning, och med stöd av den genom beslut av det ministerium som är behörigt i skogsbruksfrågor.

13 §

(upphävs)

### **Uppbörd av avgifterna**

Skatteförvaltningen räknar ut den skogs-vårdsavgift som varje skogsägare ska betala samt uppbär och redovisar avgifterna.

Vad som bestäms om beskattningsförfaran-det samt om sökande av ändring i beskatt-ningen skall på motsvarande sätt gälla skogs-vårdsavgiften i tillämpliga delar.

15 §

15 §

*Beslutsfattande i skogsvårdsförening*

*Beslutsfattande i skogsvårdsförening*

Den beslutanderätt som tillkommer skogs-vårdsföreningens medlemmar utövas av full-

Den beslutanderätt som tillkommer skogs-vårdsföreningens medlemmar utövas av full-

mäktige, vars ledamöter föreslagits av medlemmarna och utsetts genom val. Om skogen ägs av ett samfund, en sammanslutning eller en samfällad förmån som avses i 2 § 2 mom. eller av makar gemensamt, har skogsägarna en gemensam röst. Fullmäktige väljs på en gång utan indelning i valdistrikt med anlitande av posten. När en skogsvårdsförening sammanslås med en annan kan fullmäktige likväl första gången väljas med iakttagande av indelning i valdistrikt. Fullmäktiges mandattid är fyra år.

Medlemmarna i skogsvårdsföreningens styrelse väljs så att styrelsens sammansättning i tillräcklig mån är representativ för de olika delarna av skogsvårdsföreningens verksamhetsområde och skogsägarkåren.

När beslut fattas om sammanslagning av skogsvårdsföreningar och om arrangemang i samband därmed, gäller som beslut, utan hinder av 27 § föreningslagen, den mening som vid omröstning fått mer än hälften av rösterna. Vid lika röstetal gäller som beslut den mening som mötets ordförande meddelar att han omfattar eller, om omröstning sker vid ett särskilt omröstningstillfälle eller med anlitande av posten, den mening som vinner vid lottdragning. Det är inte möjligt att i skogsvårdsföreningens stadgar avvika från detta beslutsförfarande.

Skogsvårdsföreningens fullmäktige tillsätter en valbestyrelse, som ansvarar för förrättandet av val. För valet har skogsvårdsföreningen rätt att av den myndighet som ansvarar för beskattningen få en förteckning över de skogsägare som är skyldiga att betala skogsvårdsavgift.

Genom förordning bestäms närmare om valet av fullmäktige för en skogsvårdsförening.

mäktige, vars ledamöter föreslagits av medlemmarna och utsetts genom val. Om skogen ägs av ett samfund, en sammanslutning eller en samfällad förmån som avses i 2 § 2 mom. eller av makar gemensamt, har skogsägarna en gemensam röst. Fullmäktige väljs på en gång utan indelning i valdistrikt med anlitande av posten. När en skogsvårdsförening sammanslås med en annan kan fullmäktige likväl första gången väljas med iakttagande av indelning i valdistrikt. Fullmäktiges mandattid är fyra år.

*När beslut fattas om sammanslagning av skogsvårdsföreningar och om arrangemang i samband med sammanslagningarna, gäller som beslut, trots 27 § i föreningslagen, den mening som vid omröstning fått mer än hälften av rösterna. Vid lika röstetal gäller som beslut den mening som mötets ordförande meddelar att han omfattar eller, om omröstning sker vid ett särskilt omröstningstillfälle eller med anlitande av posten, den mening som vinner vid lottdragning. I en skogsvårdsföreningens stadgar får det inte finnas bestämmelser som tillåter avvikelser från denna beslutsordning.*

*Bestämmelser om valet av fullmäktige för en skogsvårdsförening utfärdas genom förordning av statsrådet.*



Gällande lydelse

Förslagen lydelse

16 §

(upphävs)

**Bokföring och revision**

*En skogsvårdsförenings räkenskapsperiod är ett kalenderår. Skogsvårdsföreningens bokföring skall upprättas så att av den framgår hur skogsvårdsavgiftsmedlen har använts. Beträffande skogsvårdsföreningens bokföringsskyldighet, bokföring och bokslut gäller bokföringslagen.*

*För revisionen skall skogsvårdsföreningens fullmäktige välja minst en revisor, som är av Centralhandelskammaren, av en handelskammare eller av revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin godkänd revisor eller revisionsammanslutning. Om skogsvårdsföreningen har bara en revisor och denne inte är en sådan revisionsammanslutning som avses ovan, skall åtminstone en revisorssuppleant utses. Beträffande skogsvårdsföreningens revision gäller revisionslagen.*

17 §

(upphävs)

**Jäv**

*Beträffande jäv för styrelsemedlemmar och funktionärer i en skogsvårdsförening gäller i tillämpliga delar 28 § förvaltningslagen.*

18 §

(upphävs)

**Skadeståndsskyldighet**

*Utöver vad som föreskrivs i föreningslagen skall en medlem i en skogsvårdsförenings styrelse och en anställd vid föreningen ersätta föreningen, en medlem av föreningen eller någon annan förorsakad skada som uppstått genom överträdelse av denna lag eller bestämmelser eller föreskrifter utfärdade med stöd av den. På ersättning för sådan skada tillämpas i övrigt föreningslagen. Angående skadeståndsskyldighet för den som står i arbetsförhållande till en skogsvårdsförening gäller vad som särskilt föreskrivs därom.*

19 §

(upphävs)

**Anmälningar till föreningsregistret**

När en skogsvårdsförenings verksamhetsområde har fastställts, skall föreningen omedelbart registrera sig på det sätt som anges i 48 § föreningslagen.

De till föreningsregistret riktade anmälningar som avses i 9 kap. föreningslagen skall skogsvårdsföreningen tillställa skogscentralen, som skall sända dem vidare till den myndighet som avses i 47 § 1 mom. föreningslagen.

Namnet på en sådan förening som avses i denna lag skall innehålla ordet "metsänhoitoyhdistys" eller motsvarande svenskt ord. Dessa ord får inte användas i namnet på någon annan förening.

21 §

(upphävs)

**Ändringssökande**

I beslut som meddelats med stöd av denna lag får ändring sökas så som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Utöver vad som särskilt bestäms om sökande av ändring, har skogscentralen rätt att överklaga beslut som Landsbygdsverket eller förvaltningsdomstolen har fattat med stöd av denna lag, om Landsbygdsverkets beslut avviker från skogscentralens framställning eller om förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt skogscentralens eller Landsbygdsverkets beslut.

22 §

(upphävs)

**Tillsyn och påföljder**

Skogscentralen utövar tillsyn över skogsvårdsföreningarna inom sitt verksamhetsområde. Skogscentralen har rätt att av en skogsvårdsförening få de uppgifter, handlingar och utredningar som den anser sig behöva för tillsynen. Uppgifter som erhållits för tillsynen över en skogsvårdsförening får inte röjas för utomstående eller användas för annat ändamål utan tillstånd av skogsvårdsföreningen.

Skogscentralen skall rikta en skriftlig anmärkning mot den som handlar i strid med

denna lag eller med stöd av den utfärdade föreskrifter eller bestämmelser.

Om verksamhet som strider mot denna lag eller mot föreskrifter eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den till sin karaktär är grov eller fortsätter efter en sådan anmärkning som avses i 2 mom., skall skogscentralen förplikta den som saken gäller att iakttä föreskrifterna och bestämmelserna. I beslutet kan bestämmas att det skall iakttas trots att ändring söks, om inte besvärinstansen bestämmer något annat.

Landsbygdsverket kan på framställning av skogscentralen förena skogscentralens beslut enligt 3 mom. med vite så som föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

---

Denna lag träder i kraft den 20 ..

En skogsvårdsförening som har registrerats i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag ska betraktas som en skogsvårdsförening som har registrerats enligt 3 § i denna lag. Om stadgarna för en skogsvårdsförening innehåller bestämmelser som står i strid med denna lag, ska bestämmelserna i denna lag tillämpas i deras ställe. Skogscentralens beslut om en skogsvårdsförenings verksamhetsområde upphör att gälla vid denna lags ikraftträdande.

På användningen och på tillsynen över användningen av skogsvårdsavgifter redovisade till en skogsvårdsförening med stöd av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de genom denna lag upphävda bestämmelserna i 12 § 1, 2 och 4 mom. samt 16, 21 och 22 § fram till den 31 december 2015.

På skadestånd som grundar sig på en handling eller försummelse som skett före ikraftträdandet av denna lag tillämpas 18 § som upphävts genom denna lag. Den paragrafen tillämpas också på skada som under perioden från ikraftträdandet av denna lag till och med den 31 december 2015 orsakas genom överträdelse av de genom denna lag upphävda bestämmelserna i 12 § 1 och 2 mom.

De medel som redovisats till skogscentralerna i enlighet med det genom denna lag upphävda 11 § 2 mom. ska Finlands skogs-

*central använda för främjande av privat-skogsbruk senast den 31 december 2016.*

*Av de skogsvårdsavgifter som från och med den 1 december 2014 tas ut inom en skogsvårdsförenings verksamhetsområde redovisas 98,6 procent till skogsvårdsföreningen, och 1,4 procent till Skatteförvaltningen som ersättning för uttag och redovisning av avgifterna. Skatteförvaltningen redovisar skogsvårdsavgifter till skogsvårdsföreningarna för sista gången i samband med den periodiska redovisningen i december 2015. Därefter redovisar Skatteförvaltningen skogsvårdsavgifterna till staten.*

*Behandlingen av ärenden som är anhängiga när denna lag träder i kraft slutförs i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet, om inte något annat föreskrivs ovan.*